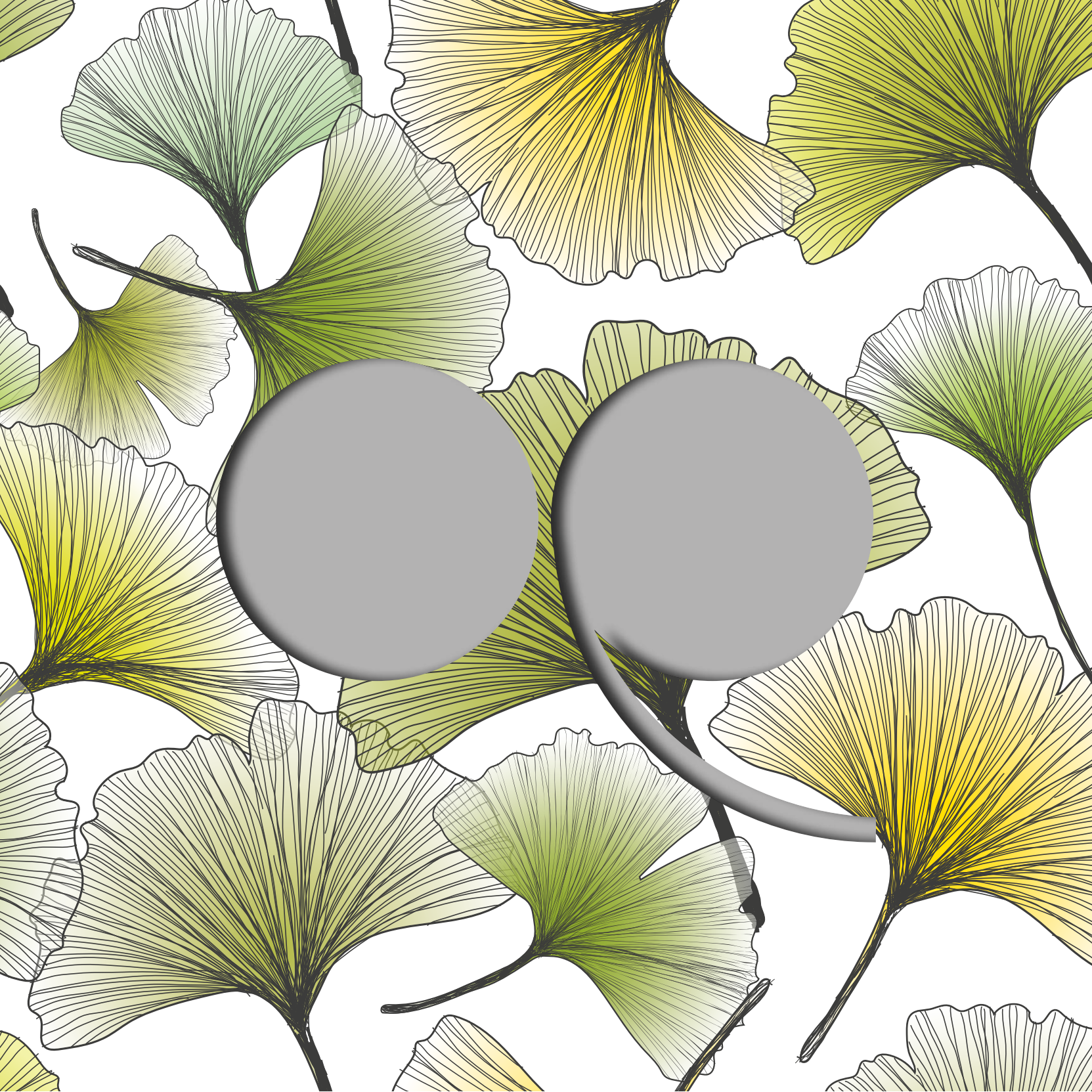

18 LET
VRTCA
CICIBAN
NOVO MESTO

90 let predšolske vzgoje
v Novem mestu

18 LET
VRTCA
CICIBAN
NOVO MESTO

90 let predšolske vzgoje
v Novem mestu

Izdal: Vrtec Ciciban Novo mesto, Ragovska ulica 18, 8000 Novo mesto

Uredila: Irena Novak

Uredniški odbor: Irena Novak, Ksenja Udovč, Nives Balant

Lektoriranje: Barbara Udovč

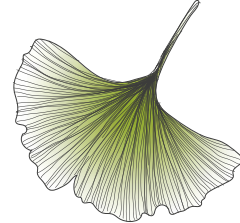
Fotografije: arhiv Vrtca Ciciban Novo mesto

Oblikovanje: Litaforma d.o.o.

Tisk: ART 32 d.o.o.

Naklada: 100 izvodov

Novo mesto, december 2020

KAZALO

BESEDA RAVNATELJICE	06
INTERVJU Z NEKDANJO RAVNATELJICO	10
MEJNIKI DELOVANJA VRTCA	18
KDO SMO CICIBANI?	20
KAJ VSE SE PRI NAS GODI?	24
SPOMINI NA VRTEC	66
PREJELI SMO ...	74

BESEDA RAVNATELJICE

»S tem, ko smo posadili drevesa, namenjena senci, v kateri ne bomo nikoli sedeli, smo začeli odkrivati pomen človeškega življenja.«

D. Elton Trueblood

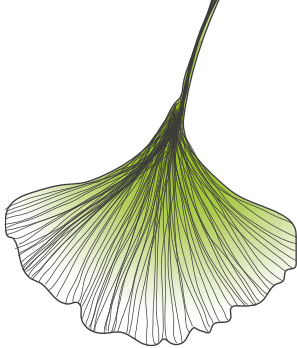

90 let mineva, odkar so novomeški ro-
doljubi začeli snovati idejo o državnem
otroškem vrtcu. Ta je svoja vrata odprl
1. 3. 1930 v velikem šolskem poslopju za
današnjo OŠ Center. V prvem letu je bilo
v njem 80 otrok od 4. do 7. leta starosti,
razporejenih v dve skupini.

Od takrat dalje je v Novem mestu orga-
nizirana predšolska vzgoja. Zavedanje,
kako pomembno je predšolsko obdobje
v razvoju človeka, pa je bilo iz leta v leto
močnejše. V vseh teh letih smo zapos-
leni v vrtcih sledili sodobnim smernicam
predšolske vzgoje, skrbeli za nenehen
razvoj vrtca in strokovno rast zaposlenih.

Danes je v Novem mestu več javnih
vrtcev. Poleg dveh večjih samostojnih
vrtcev, Vrtca Ciciban Novo mesto in Vrtca
Pedenjped N ovo mesto, delujejo še: vr-
tec pri OŠ Stopiče, vrtec pri OŠ Brusnice
ter koncesijski vrtec Ringa raja. V zadnjih
letih pa se odpirajo tudi zasebni vrtci.

Vrtec Ciciban Novo mesto deluje kot samostojni vrtec od 1. 1.2003, ko je Mestna občina Novo mesto takratno Vzgojno varstveno organizacijo Novo mesto reorganizirala v dva samostojna javna vrtca – Vrtec Pedenjped in Vrtec Ciciban, takrat vsakega s po 29 oddelki.

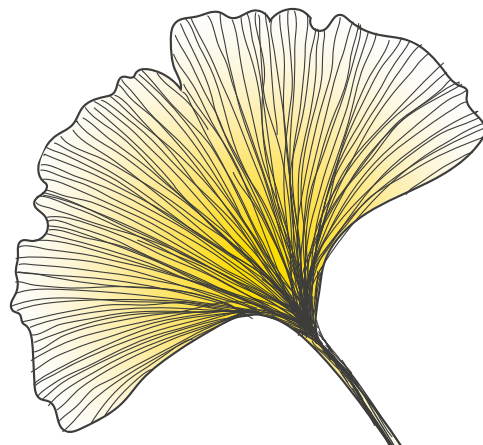
V osemnajstem letu samostojnega delovanja se Vrtec Ciciban Novo mesto ponaša s 40-imi oddelki otrok na osmih lokacijah. Vključenih imamo 700 otrok in zaposlenih 132 ljudi. Najstarejši, še delujoči vrtec v Novem mestu, je enota Kekec na Smrečnikovi ulici, ki letos prav tako praznuje svoj visoki okrogli jubilej – 60 let delovanja.

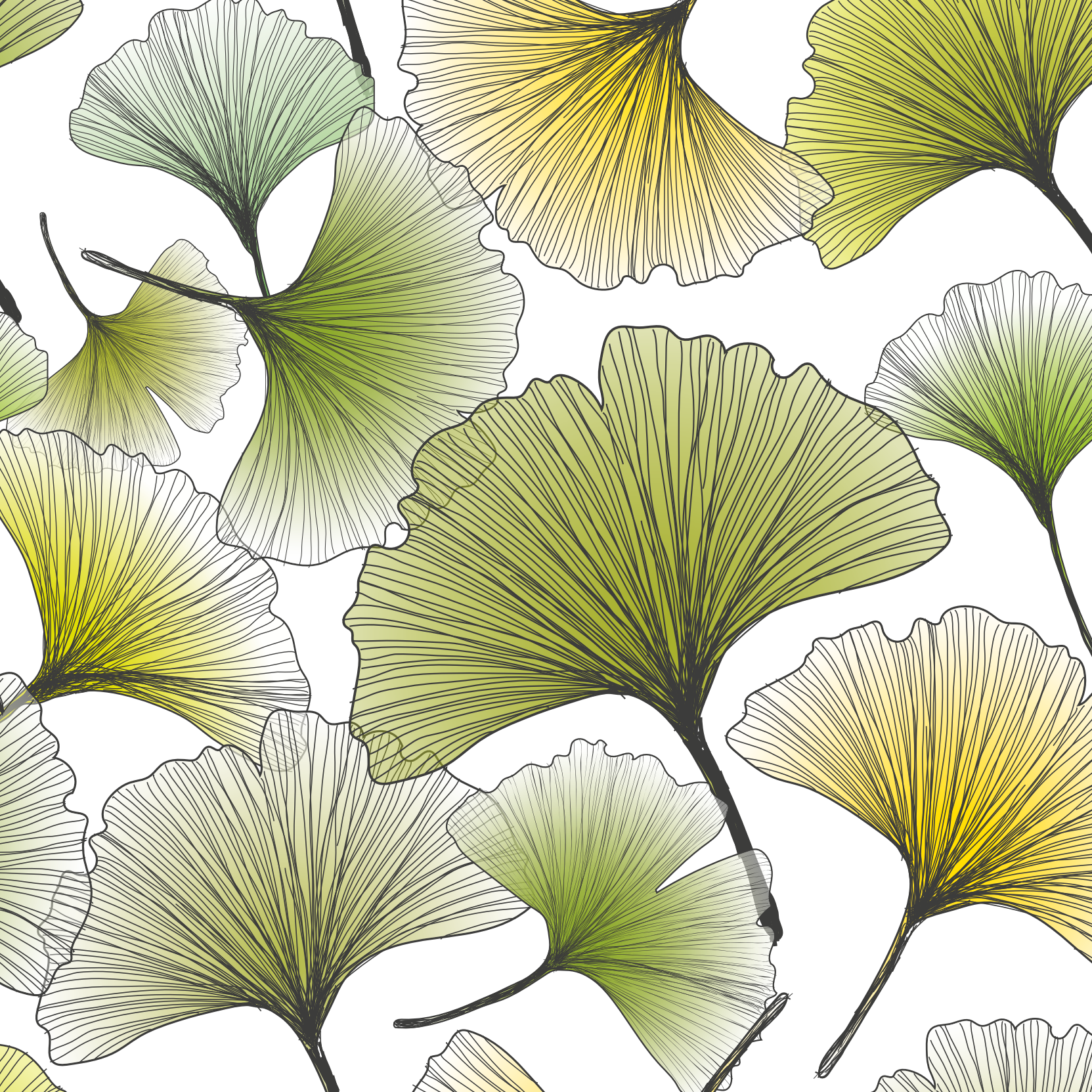
Zahvaljujoč številnim pogumnim odločitvam v zgodovini je naš vrtec danes poln otroškega živžava. Ponosni smo, da smo del te uspešne zgodbe in čeprav se zavedamo, da v njej predstavljamo le drobec, želimo pustiti svojo sled. Vrtcu smo ob 90-letnici predšolske vzgoje zato podarili posebno darilo. Prav pri vsaki enoti novomeških vrtcev smo v marcu posadili sadike drevesa ginko, poimenovali smo jih drevesa spomina.

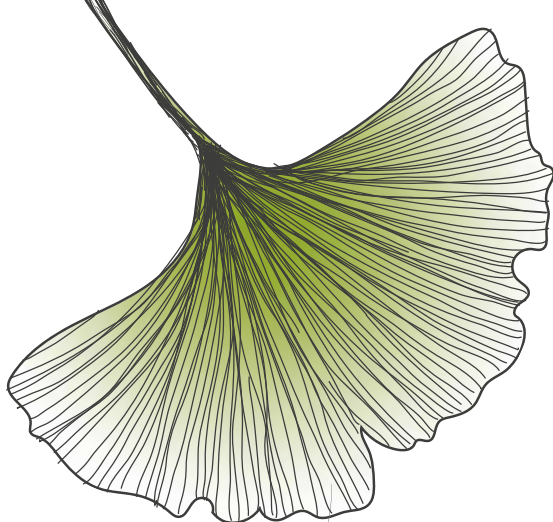
V publikaciji, ki jo držite v rokah, smo zbrali nekaj živahnega utripa iz vrtčevskega vsakdana, ki ga soustvarjamo. Verjamem, da bo ob branju oživel marsikakšen spomin. Naj nas ob tako visokem jubileju povezujejo predvsem prijetni spomini.

Čestitam in se obenem zahvaljujem vsem, ki ste kakorkoli prispevali k predšolski vzgoji, ki jo poznamo danes.

Jožica Zec

INTERVJU Z NEKDANJO RAVNATELJICO

Majda Kušer Ambrožič, ravnateljica 18 let

ŽELIM SI, DA BI OTROCI HODILI V VRTEC ZATO, KER ŽELIJO, IN NE ZATO, KER MORAJO

Nekdanja ravnateljica Vrtca Ciciban Novo mesto Majda Kušer Ambrožič, zdaj že štiri leta upokojena, je v 18 letih vodenja vrtca ubrala številne drugačne in nove poti. Kot pravi, je s podporo kolektiva in staršev otrok zmogla tudi korake, za katere ni vedela, da si jih upa prehoditi. Ob 90-letnici predšolske vzgoje v Novem mestu se spominja svojih začetkov in številnih sprememb, ki so sledile. S tenkočutnostjo vzgojiteljice in menedžerskimi sposobnostmi je iz majhnih priložnosti ustvarjala velike. Ravnateljica je bila polnih 18 let, s tako dolgim vodenjem se v 90-letni zgodovini novomeških vrtcev lahko postavi le še ravnateljica Kristina Plut.

Kateri je tvoj prvi, najzgodnejši spomin na vrtec?

Kot otrok nisem hodila v vrtec in kadarkoli je kdo na to obdobje obujal spomine, mi je bilo žal za to. Tako sem se neposredno z vrtcem prvič srečala v srednji šoli, mislim, da je bilo v 2. letniku, na hospitaciji v enem od ljubljanskih vrtcev.

Kakšna so bila tvoja prva leta v vrtcu, ko si začela delati kot vzgojiteljica?

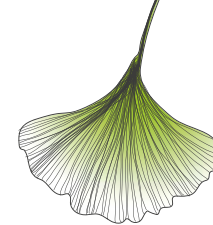
Na prva leta mojega vzgojiteljskega »odkrivanja« se večkrat spomnim in sem jih večkrat tudi delila tako s starši otrok kot tudi

s svojimi mlajšimi sodelavkami. Seveda sem bila polna teoretičnih znanj in želela tako tudi delovati. No, pa se je kaj hitro izkazalo, kako zelo pomembna je praksa. Ogromno sem se naučila od starejših kolegic, čeprav sem imela na vse skupaj tudi malo drugačen pogled, ki se ni ravno skladal s takratnim vzgojno izobraževalnim sistemom. Ko sem dobila svojega otroka, sem pa pravzaprav postala prava vzgojiteljica. Ob njem mi je postalo mnogo stvari bolj jasnih, predvsem sem pa bolj razumela starše, zakaj so kdaj reagirali tako kot so. Razhod med teorijo in prakso me ni več obremenjeval, bolj sem iskala kompromis med obojim. Ne trdim pa, da je bilo to takrat vsem všeč.

Vzgojni program v vrtcu je bil nekdanj togo zastavljen in predpisan. Si se našla v takem načinu dela?

S kurikulumom za vrtce so se stvari bistveno spremenile. Ni šlo več zgolj za storilnostno vzgojo, takšne in drugačne omejitve, doslednost za vsako ceno, ... V ospredje so prišle otrokove pravice in učenje skozi igro, t.i. izhajanje iz otrok. Tak način je bil meni »pisan na kožo«. Ne pa vsem, eni se še danes temu težje prilagajajo. Vedno smo izpostavljali, da smo vzgojitelji strokovnjaki na področju predšolske vzgoje, ampak, ko nam je bila dovoljena avtonomija, se mnogi znotraj tega niso znašli, naenkrat so po moje izgubili občutek varnosti. Ampak ko je nastopil kurikulum, sem jaz že zamenjala delovno mesto, najprej kot pedagoška vodja, potem kot pomočnica ravnateljice in na koncu kot ravnateljica vse do upokojitve.

Te še kdo kdaj pokliče Biba?

Ja, zanimivo, za nekatere ljudi, predvsem tiste, s katerimi smo celo desetletje skupaj ustvarjali radijski program Studia D, sem ostala Biba. Zanje in za njihove družine. Pa me ne moti, ker imam na tisto obdobje same res lepe spomine.

Kako si postala ravnateljica vrtca? Leta 1998 je bil to še Vzgojno varstveni zavod Novo mesto.

Ja, takrat sem bila pomočnica ravnateljice. Dogajale so se velike spremembe, nova zakonodaja za vrtce in izobraževanje po celi vertikalni. In očitno so tudi zaposleni v Vzgojno varstveni organizaciji začutili potrebo po spremembi ter me nagovorili h kandidaturi. Prijavila sem se, šla čez kompleten postopek, dobila podporo in ostala ravnateljica skoraj 4 cele mandate, torej 18 let. S 40 leti delovne dobe sem se kot ravnateljica tudi upokojila.

Kurikulum za vrtce je pomenil velik korak k drugačnemu delu. Vrtec Ciciban je bil med prvimi slovenskimi vrtci, kjer ste ga začeli poskusno vpeljevati. Veliko je bilo treba spremeniti.

Vrtec Ciciban je bil kot eden izmed, mislim da 18 slovenskih vrtcev, izbran za postopno uvajanje kurikuluma za vrtce. Bila je to kar nekakšna sreča, saj smo bili na tak način deležni res velike podpore s strani ministrstva, Zavoda za šolstvo in drugih institucij in smo se postopno, na mehek način, privajali novemu, drugačnemu pristopu k vzgoji in izobraževanju najmlajših.

Ob uvedbi devetletke je vrtec ostal brez 18 oddelkov in takrat menda nihče ni ostal brez zaposlitve.

Od prvega dne mojega ravnateljevanja je bila moja velika skrb, da zaposleni ne pristanejo na cesti. Vedno smo iskali možnosti za čim večjo zaposlenost, se pogajali z ustanoviteljem, promovirali vrtec na način, da bi imeli čim večji vpis otrok ipd. Ko smo

prišli do spoznanja, da bomo ostali brez 18 oddelkov, sem začela naše zaposlene ponujati v osnovne šole. Po novi zakonodaji je namreč obstajala možnost zaposlitve vzgojitelja v šoli, v prvem razredu devetletke, kot drugega učitelja. Nekateri šolski ravnatelji so mi na naših skupnih sestankih poskušali dopovedati, da so takšna moja pričakovanja iluzorna. Pa vendar nam je potem uspelo doseči, ob pomoči ustanovitelja, da smo vse, ki so imeli pri nas zaposlitev za nedoločen čas, preusmerili v šole. Prvotno začasno, za obdobje leta ali dveh, potem so se pa nekateri odločili in v šoli tudi ostali. Z drugimi smo pa krožili na način, da je bil pač vsak po kakšno leto drugje. In tako smo prebrodili eno izmed najtežavnejših obdobj, vsaj kar zadeva zagotavljanje zaposlitve.

Vodila si reorganizacijo vrtca, s katero sta iz nekdanjega velikega zavoda nastala Vrtec Ciciban in Vrtec Pedenjped. Kako je potekala delitev skoraj 200-članskega kolektiva z 80 oddelki?

Vzgojno varstvena organizacija je bila res izredno velik zavod, enote so bile razpršene po različnih krajih, bilo je 78 oddelkov v mestu in okolici. Organizacija je bila dobra, obvladljiva, res pa je, da je bilo vodenje zahtevno, na trenutke težavno ob takšni razpršenosti. Nova zakonodaja je prinesla tudi spremembo pri organiziranosti vrtcev, in sicer je dovoljevala največ 30 oddelkov enega samostojnega vrtca. Od leta 1996 je bilo v vrtcu narejenih kar nekaj predlogov delitve na 2, 3, celo 4 vrtce. Na koncu je zmagal predlog svetovalke za predšolsko vzgojo, ga. Jože Miklič, ki je reorganizacijo novomeškega vrtca »obdelala« v svojem diplomskem delu. Delitev je bila smiselna in izvedljiva brez večjih težav.

Ko je postalo jasno, kako bosta vrtca izgledala lokacijsko, smo se začeli dogovarjati tudi, kako bo kadrovska. Vsem zaposlenim

sem dala možnost, da se odločijo, kje bodo, pod katero upravo ipd., in so se odločili, kot so se. Pravzaprav so večinsko ostali v svojih enotah, ne glede na bodočo upravo vrtca. Razdeliti je bilo potrebno tudi premoženje in mislim, da smo tudi to speljali zelo, zelo korektno, seveda ob podpori in nadzoru ustanovitelja, MO Novo mesto.

Uvedla si nove projekte, ki živijo še danes, če omenim le projekta Malček bralček in Radio Vrtec, slednji je edinstven pri nas.

Na oba projekta sem zelo ponosna, ker sta bila v času začetkov zares edinstvena, oba še vedno živita in ostajata aktualna že več kot 2 desetletji.

Pomembni pridobitvi sta bili v času tvojega vodenja vrtca tudi angleščina in plavalni tečaj za vse otroke pred vstopom v šolo.

Znati plavati je zagotovo življenjskega pomena in tega smo se zavedali v našem vrtcu že od nekdaj. Pa vendar je bilo včasih to urejeno samoplačniško za starše, torej, naučiti plavati se je smele, kdor je imel starše, ki so mu to finančno lahko omogočili. Meni se to ni zdelo prav in sem toliko časa »sitnarila«, da je financiranje plavalnega tečaja za vse otroke, ki obiskujejo vrtec zadnje leto pred odhodom v osnovno šolo, prevzela občina.

Angleščina je pa prav tako splavala na površje, ko smo vstopili v EU in se začeli zavedati globalizacije, s tem povezano pa tudi poznavanja katerega od svetovnih jezikov. Nekako smo izbrali angleščino. Za izvajanje tečaja smo iskali donatorska sredstva, ker spet nisem želela, da kogarkoli iz tega izključujemo. Poleg sklada vrtca, ki je že aktivno deloval celotno obdobje mojega ravnateljstva, smo ustanovili še Fundacijo za otroke Vrtca Ciciban Novo mesto. Na računu fundacije se zbirajo sredstva, ki

bodo omogočala tečaj tudi v času, ko ga na noben drugi način ne bo možno organizirati brez plačila staršev.

Treba je bilo nemalo iznajdljivosti in vztrajnosti, da ste organizirali mrežo pomoči otrokom s posebnimi potrebami.

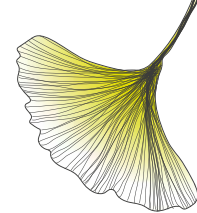
V Vrtcu Ciciban smo se s pomočjo otrokom s posebnimi potrebami vedno zelo potrudili. Z veliko mero empatije, hkrati pa tudi zelo strokovnim pristopom, smo mnogim otrokom pomagali zaživeti tako lepo otroštvo, kot se ga je dalo v danih razmerah omogočiti. To so krasne individualne zgodbe, na katere se vedno rada spomnim in sem našim strokovnim delavcem za vsa njihova prizadevanja zelo, zelo hvaležna.

Kako se je prijela tvoja vizija o kakovostnem vrtcu, v katerem bi zaposleni z veseljem delali v zadovoljstvo otrok in staršev in v katerega bi otroci hodili zato, ker želijo in ne zato, ker morajo?

Meni je žal, ker se je ta vizija v Vrtcu Ciciban izgubila, ker sem bila vedno mnjenja, da je to tisto, kar bi moralo odlikovati dober vrtec. Če to nenehno pišeš, ponavljaš, si k temu cilju prizadevaš, potem enkrat tako tudi je. Tako sem jaz to videla, ni pa nujno, da tako vidijo tudi drugi. Vsak si ustvari svoj pogled s svojim ciljem.

Nezadostno financiranje je pogosto oviralo delo vrtca.

Ja, in sicer financiranje za zagotavljanje osnovnih potreb za delovanje in poslovanje vrtca. V vseh 18 letih smo menda doživeli vse, kar je bilo možno na tem področju doživeti: od pomanjkljivega financiranja do presežkov, od razumevanja lokalnih oblasti, torej financerja, do popolnega nerazumevanja. Pa tako enostavno je to na predšolskem področju – samo obstoječi zakonodaji bi moral financer slediti, pa bi bilo vse v redu. Namreč, zakon nikjer ne določa, da se mora bolje financirati vrtec, kate-

rega ravnateljica je vsečna oblastnikom, in manj vrtec, katerega ravnateljica oblastnikom ni najbolj po volji. Na škodi so otroci, to bi morali vedeti vsi, predvsem pa starši otrok, ki so prav tako davkoplačevalci in ne bi smeli dovoliti biti diskriminirani iz prav nobenega razloga.

Odločno si se zoperstavila namenom o ponovni združitvi vrtcev pod eno streho.

Seveda, in to z razlogom. Komaj smo se navadili na novo organiziranost po delitvi, že bi spet nekaj mešetarili z vrtci. To tako ne gre. Odločitev je bila popolnoma politična, politika pa s predšolskim otrokom res ne bi smela manipulirati. Tako kot smo delovali prvih 5, 6 let, je bilo vsaj v Cicibanu zelo dobro. Organizacija je bila pregledna, končno smo se zaposleni med seboj poznali, dobro je funkcioniral Svet staršev, zelo uspešno smo se lotevali različnih akcij za izboljšanje pogojev dela v vrtcu, v okolju smo pridobili ugled, kar nam je omogočalo tudi pridobivanje donatorskih in sponzorskih sredstev, izvajali smo res dobre projekte, ki bi jih v večjem obsegu težje ali sploh ne, in prihrankov, ki so jih nekateri napovedovali z združitvijo in novo organiziranostjo, sploh ne bi bilo. Ker so v vrtcih stvari pač normirane in znotraj tega, če le sledimo zakonodaji (in ne vem, kdo se temu sme ogniti), se stroški delovanja ne glede na velikost organizacije ne spremenijo. V tem smislu smo pridobili mnenja s strani vseh državnih institucij, ki se ukvarjajo s tem področjem, hkrati pa tudi mnenje staršev, zaposlenih, Skupnosti vrtcev Slovenije, sindikata ter posameznih znanih strokovnjakov s predšolskega področja.

Tvoja sodelavka ti je nekoč dejala, da imej kot ravnateljica vedno pripravljene kovčke. Si jih kdaj v času svojega ravnanja res že skoraj spakirala?

To je bila poslovna sekretarka Jana. Res mi je ta pomemben

nasvet dala že prvi dan, ko me je vodja vzdrževanja Stane prinesel čez prag in mi s hipno samoiniciativno gesto bistveno olajšal prihod na upravo. Nasvet sem vzela zares, nikoli pa nisem bila tako na koncu, da bi kovček jemala iz omare. V prvih mesecih sem se samo večkrat vprašala, kaj mi je tega treba. Zdaj mi je to nekoliko smešno.

Pogosto si poudarjala, da ste v vrtcu zaradi otrok in ne obratno.

To tako enostavno pač je. Je pa potrebno vedeti, in to sem vedno rada povedala, če bomo dobri, bomo imeli vpis in tudi službo. Zato sem tudi večkrat poudarila, kar vsem ni bilo všeč, da je potrebno kaj kdaj narediti tudi zastoj, brez pisanja ur, nadur, za lastno promocijo. Da si nas bodo starši želeli za svoje otroke.

Za dvig kakovosti bivanja si iskala donatorje. Z donatorskimi sredstvi je vrtec dobil prvo klimo.

In drugo, tretjo, deseto ..., ko smo pri minus 7 stopinjah na decembrski prireditvi postavili v mestu stojnico in nagovarjali mimoidoče za donacijo v zameno za naše izdelke, zato, da nam ne bo vroče poleti. V nekaj letih smo z donacijami zbrali preko 150.000 eur, ki smo jih porabili za urejanje igrišč, nakup igral, pohištva v igralnicah, garderobah, nabavo knjig za otroke, igrač, igralnih koticov ... Donatorji in sponzorji so cenili naš trud in nam zaupali, da bo denar šel za darovani namen. In smo jih neposredno ali preko medijev o tem tudi transparentno seznanjali.

Pa da ne pozabimo Ciciveselice, ki ste jo pod tvojim vodenjem organizirali kar 10 let in je bila največja prireditev za otroke v našem okolju.

Upam si trditi, da je bila Ciciveselica največja in najbolj simpatična, hkrati pa najbolj obiskana prireditev za predšolske otroke na Dolenjskem vseh 10 let. Stremeli smo k temu, da je temelji-

la na donatorstvu, kar pomeni, da smo na projektu brezplačno delali tudi vsi zaposleni. Naši srečelovi, sam program, cicihrana in cicipijača, vse je bilo res na nivoju. Vsako leto smo tudi preko ciciveselice pridobili določeno vsoto na sklad vrtca in nikoli tega denarja ni bilo malo. Namen zbiranja je bil vedno znan vnaprej. Velik prispevek k vsemu skupaj je bil dan tudi s strani družine Grubačevič, ki nam je vsako leto brezplačno uredila in dala na razpolago njihov Konjenski šolski športni center v Češči vasi. Večno jim bom hvaležna za to.

Na kateri svoj dosežek si najbolj ponosna?

Mogoče se bo bralo neskromno, prepotentno, ampak jaz sem ponosna na vseh 18 let mojega ravnateljevanja. Ker sem ves čas skrbela za zaposlene, da so imeli službo, da so imeli uveljavljene vse pravice, ki jim pripadajo, da so imeli dobre delovne pogoje, da je bila dobra delovna klima, ker so tudi zaradi tega tako dobro delali in s tem prispevali mnogo kamenčkov v mozaiku kakovostnega Vrtca Ciciban Novo mesto. Ponosna sem tudi na to, da sem si neizmerno prizadevala in s tem prizadevanjem dosegla obnovo vseh vrtcev, samih stavb, notranje opreme in igrišč, ki so spadali pod mojo upravo. Žal do obnove vrtca Marjetica kljub dobrim obetom zadnje leto pred mojim odhodom v pokoj ni prišlo, ker naj bi ob šoli zgradili nov vrtec. Bom vesela, ko bo, kjerkoli že. Ponosna sem na vzpostavljen partnerski odnos s starši v vrtec sprejetih otrok, saj smo na tak način skupaj izvedli mnogo dobrih projektov v korist otrok. Brez staršev ne bi bilo tako uspešnega sklada vrtca in tudi ne Fundacije za otroke Vrtca Ciciban Novo mesto. Prav tako me bo še naprej nekje od daleč spremljal Malček bralček in Radio Vrtec, z veseljem pa se bom, kot verjetno še mnogi drugi, spominjala Ciciveselice. Marsikatero novico o zanimivosti iz našega vrtca lahko še vedno najdemo na internetu, mediji so nas imeli radi, na povabilo so se

vedno odzvali, mnogokrat so bili z nami samoiniciativno. Veliko prispevkov je bilo o našem delu, včasih o naših težavah ali novih pridobitvah, ne spomnim pa se prav nobenega, ki bi o našem vrtcu ali o meni kot ravnateljici pisal grdo. In to je zagotovo dosežek, na katerega smo vsi, ki smo v preteklosti oblikovali pozitivno podobo vrtca, neizmerno ponosni. Ponosna tudi na našo neizmerno povezanost, na moč, ki smo jo imeli skupaj, ker smo se drug ob drugem počutili varno. S takšnim kolektivom in starši naših otrok sem zmogla tudi korake, za katere nisem vedela, da si jih upam prehoditi.

Kaj pa domača podpora? Ti je bilo lažje ali težje, ker je bil tudi tvoj mož vzgojitelj in tvoj sodelavec?

Moj mož me je vedno v vsem podpiral in mi pomagal, kjerkoli je bilo potrebno. 20 let je bil zaposlen v našem vrtcu, od tega sem bila 18 let njegova ravnateljica. Zaradi tega ni bil privilegiran, prej nasprotno. Ko nisem za kakšno delo, premestitev, ipd. našla nikogar, je vedno on ponudil: »No, prav, bom pa jaz.« In tako je prevzemal projekte, obveznosti, se selil na druge lokacije, kosil, odmetaval sneg, vozil hrano ... Vedno sem se nanj lahko zanesla. Otroci in njihovi starši so ga imeli zelo radi, imel je ogromno teoretičnega znanja, ki ga je s svojimi osebnostnimi lastnosti učinkovito vnašal v prakso. Ne spomnim se, da bi mi kdorkoli kdajkoli očital njegovo zaposlitev v vrtcu. Ker je glasbenik, je deloval aktivno tudi na tem področju. Bil je nepogrešljiv na samem začetku delovanja Radia Vrtec, kar nekaj strokovnih delavk je naučil igranja na kitaro, ustanovil je vrtčevsko glasbeno zasedbo za posebne priložnosti Cicibend, s svojo Godbo na pihala popestril kar nekaj Ciciveselic, skrbel za ozvočenje na vrtčevskih prireditvah, pomagal pri računalniških težavah... Torej, če odgovorim na vprašanje – bilo mi je lažje.

Kako na vrtec gledaš danes?

Še vedno mislim, da bi morali otroci hoditi v vrtec zato, ker želijo in ne zato, ker morajo.

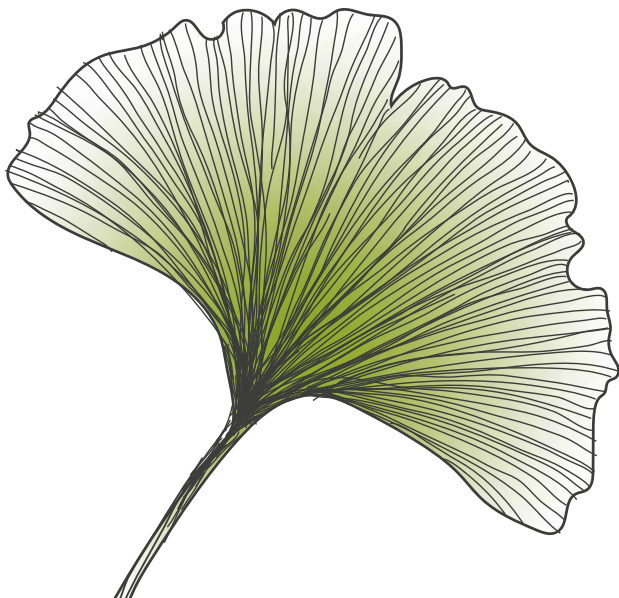
V vrtcu se radi igramo igrico »Če bi«. Če bi imela možnost, kaj bi spremenila?

Ne vem, če bi v 18 letih ravnateljstva kaj spremenila. Pred tednom dni sem se po naključju srečala s skupino bivših sodelavk in sodelavcev. Objemanja ni bilo konca in povsem spontano smo preživel večer skupaj – poln smeha in pozitivnih emocij. Tudi starši otrok se me še vedno spomnijo, prijazno pozdravijo. Ljudje izven vrtčevskega okolja, s katerimi sem bila bolj poredko v stiku (vendar pa je bil vrtec, žal, od njih odvisen), ki me niso marali takrat, me verjetno še vedno ne marajo ... Kaj naj bi torej spremenila?

Začeli sva s spomini, pa z njimi še zaključiva. V vseh teh letih, ki si jih preživila v vrtcu, se jih je nabralo veliko, ogromno. Česa se rada spominjaš?

Prvo leto po upokojitvi so spomini kar bruhal, potem se je umirilo. Generalni spomin za vedno bo, da sem imela neizmerno srečo v življenju, ker sem lahko vseh 40 let delala to, kar mi je bilo v veselje in kar sem znala dobro delati. Zdaj se spominjam slovesa od kolektiva, ki je bil res nepozaben. In spominjam se 18 let smeha v jedilnici na upravi – le kdo bi to kdaj pozabil!? In intervjuja na Vašem kanalu ob nazivu osebnost meseca, ko sem povedala, da bo meni rentgen vedno pokazal hrbtenico – naj pri tem ostane.

Irena Novak

Mejniki delovanja vrtca

2003

VVO Nm se razdeli
v 2 zavoda in sicer

- Vrtec Pedenjped
- Vrtec Ciciban

z enotami:

- Ciciban
- Kekec
- Labod
- Najdihojca
- Bibe
- Marjetica
- Palček

2005

Prva Ciciveselica

2008

Zaposlen prvi
spremljevalec
gibalno oviranih
otrok

2009

Odprtje Vzgojno
varstvene
družine Luzar

2011

Ustanovitev
novih enot:
Žabice,
Mehurčki,
Palčica

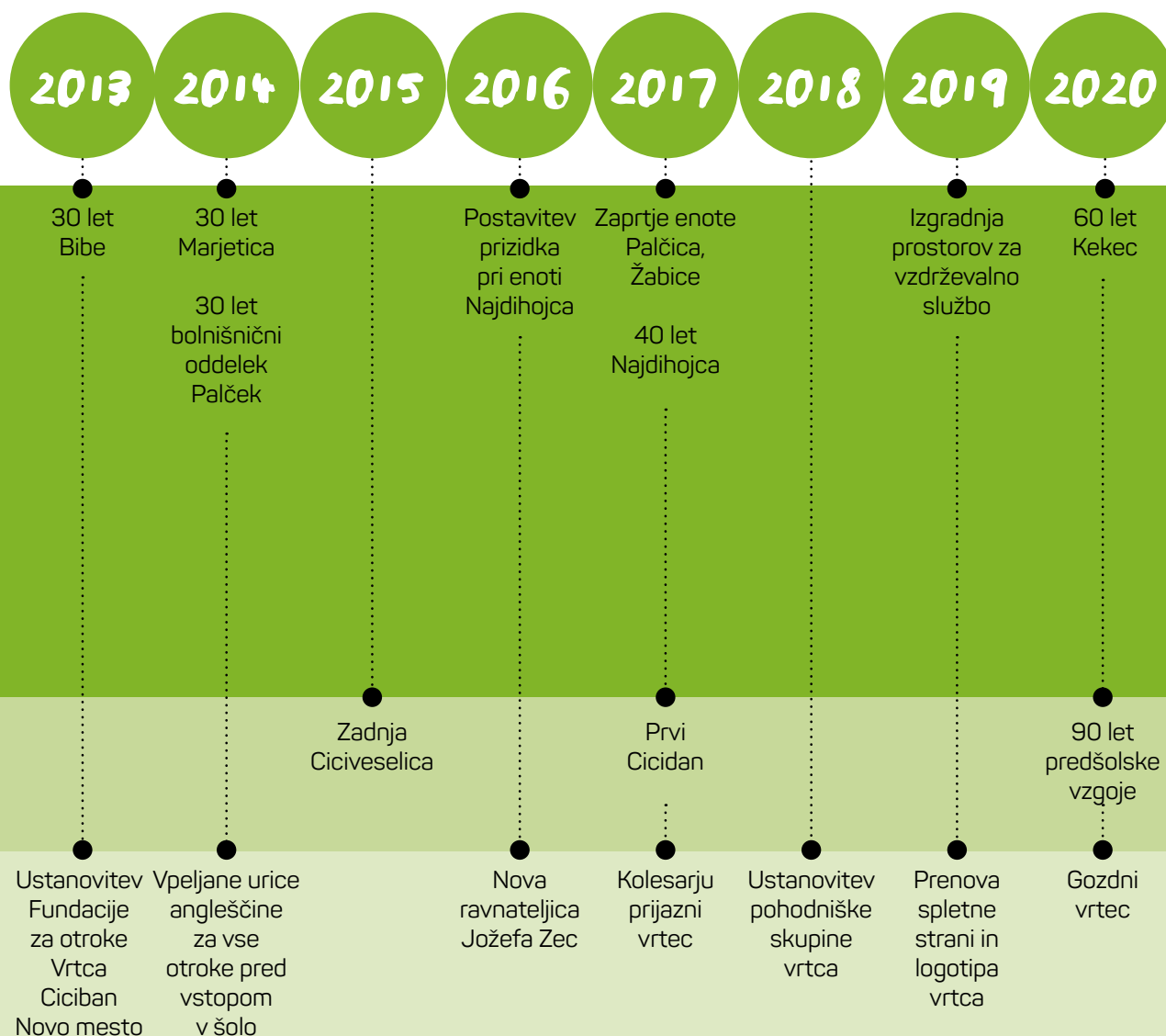
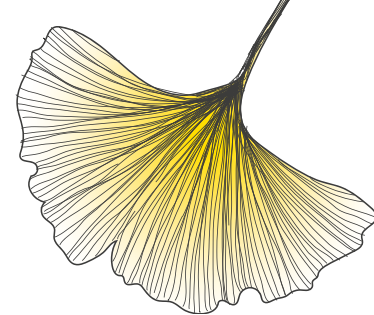
40 let Ciciban

30 let Labod

Oddelek v OŠ
Otočec

Ravnateljica Majda
Kušer Ambrožič,
do leta 2016

Organizacija
Dodatne strokovne
pomoči za otroke
s posebnimi
potrebami

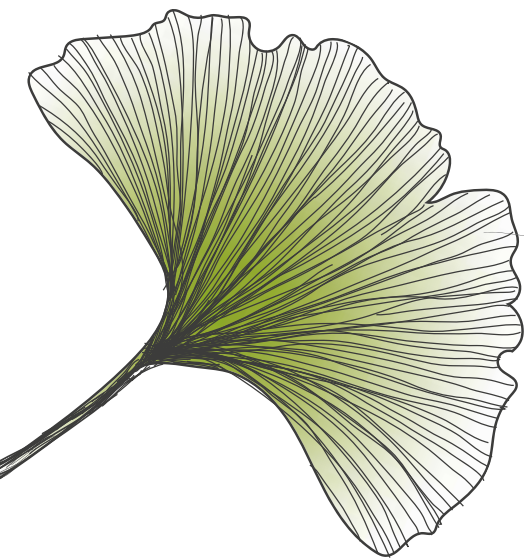

Legenda:

● ENOTE

● DOGODKI

● OSTALO

**KDO SMO
CICIBANI?**

Enota Ciciban

Leto ustanovitve: **1971**

V letu 2020 zaposlenih: **25 strokovnih delavcev, 3 spremljevalke za OPP, 3 čistilke, 2 zaposleni v**

razdelilni kuhinji

Skupine: **12**

Število otrok: **234**

Starost otrok: **1-6 let**

Enota Labod

Leto ustanovitve: **1981**

V letu 2020 zaposlenih: **25 strokovnih delavcev, 2 spremljevalki za OPP in 2 čistilki**

Skupine: **12, od tega 2 tedensko-izmenski**

Število otrok: **224**

Starost otrok: **1-6 let**

Kuhinja: **11 zaposlenih**

Enota Kekec

Leto ustanovitve: **1960**

V letu 2020 zaposlenih: **6 strokovnih delavk, 1 spremljevalka za OPP, 1 zaposlena za kuhinjo in čiščenje**

Skupine: **3**

Število otrok: **64**

Starost otrok: **2-6 let**

Vzdrževanje: **3 zaposleni**

ENOTA BIBE

Leto ustanovitve: **1983**

V letu 2020 zaposlenih: **11 strokovnih delavcev, 3 zaposlene v kuhinji**

Skupine: **5**

Število otrok: **70**

Starost otrok: **1-3 let**

ENOTA NAJDINOJCA

Leto ustanovitve: **1977**

V letu 2020 zaposlenih: **4 strokovne delavke, 1 zaposlena za kuhinjo in čiščenje**

Skupine: **2**

Število otrok: **40**

Starost otrok: **2-6 let**

ENOTA MARJETICA

Leto ustanovitve: **1984**

V letu 2020 zaposlenih: **4 strokovne delavke, 1 zaposlena za kuhinjo in čiščenje**

Skupine: **2**

Število otrok: **32**

Starost otrok: **2 – 6 let**

Enota mehurčki

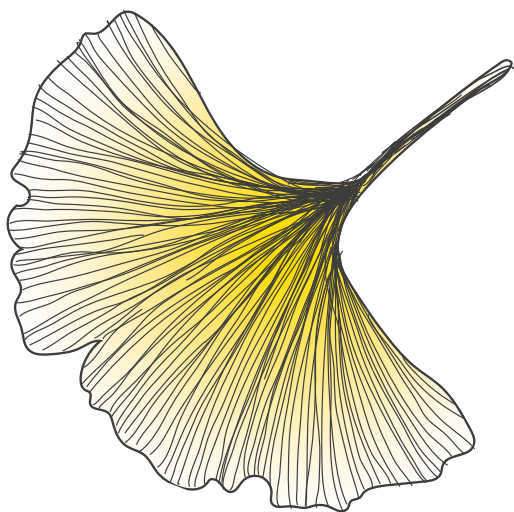
Leto ustanovitve: **2011**
V letu 2020 zaposlenih: **5 strokovnih delavcev, 1 zaposlena za kuhinjo in čiščenje**
Skupine: **2**
Število otrok: **28**
Starost otrok: **1-3 let**

Enota pačjek

Leto ustanovitve: **1984**
V letu 2020 zaposlenih: **1 strokovna delavka**

**KAJ VSE
SE PRI
NAS
GODI?**

učenje jezika je za otroke naraven proces

Leta 2013 je bila ustanovljena Fundacija za otroke Vrtca Ciciban Novo mesto, ki je omogočila, da se je v vrtcu začel izvajati tečaj angleščine. Sprva je angleške urice za vse otroke pred šolo izvajala jezikovna šola, zatem pa je pouk začela voditi vzgojiteljica, diplomirana anglistka.

Otroci pred vstopom v šolo so deležni ene šolske ure angleščine na teden. V predšolskem obdobju se urice angleščine osredotočajo na dve jezikovni zmožnosti: poslušanje in govor.

Vzgojiteljica, ki je tudi diplomirana anglistka, vodi pouk, pripoveduje pravljice, poje pesmi, vodi igro in postavlja pravila. Pri tem uporablja veliko neverbalne podpore ter ponazorila v obliki slik in predmetov. Urice jezika so ciljno integrirane z vsemi področji kurikula, dejavnosti pa so načrtovane tako, da je vanje vključeno čim več čutov. Dejavnosti med učno uro se pogosto menjavajo, vzgojiteljica pa je odprta za želje otrok. Učenje poteka preko igre, vsaka igra pa je v resnici natančno načrtovana dejavnost, saj se zavedamo, da zgolj igranje brez upoštevanja pravil ne vodi k doseganju ciljev. Vsekakor je pomembno, da je učenje zabavno in da otroci niso izpostavljeni stresu. V procesu učenja otroci doživljajo različna pozitivna in negativna čustva, ki močno vpli-

vajo na koncentracijo in motivacijo. Pri otrocih se na vsakem koraku trudimo vzbuditi radovednost in zanimanje, saj strah in odpor ovirata učenje. Čustva otrok imajo velik vpliv na uspešnost otrok in vzgojitelji se tega zavedamo. Otrok mora zaznati svoje napredovanje, vzgojiteljica pa mu s pohvalo pomaga graditi pozitivno samopodobo. Poučevanje tujega jezika v prvih letih otrokovega učenja je izredno velika odgovornost, saj polaga temelje za otrokovo znanje in razvoj.

Starši so običajno razdeljeni na dva pola. Nekateri idejo zgodnjega učenja zagovarjajo, medtem ko drugi menijo, da je to zgolj nepotrebno obremenjevanje otrok. Zahvaljujoč raziskavam nevrolingvistov, sociolingvistov in psiholingvistov vemo, da večjezičnost prinaša veliko prednosti, učenje jezika pa je za otroke naraven proces. Nešteto raziskav celo zagovarja mnenje, da so prva štiri leta otrokovega življenja najboljše obdobje za učenje tujega jezika. Otroci do devetega leta so specialisti za učenje govora, saj so možgani še zelo plastični in prav to je kapital, ki ga je potrebno izkoristiti pri učenju tujega jezika. Prav tako je prožnost govornih organov največja prav v prvih desetih letih otrokovega življenja. Brumen v svojem članku »Učenje tujega

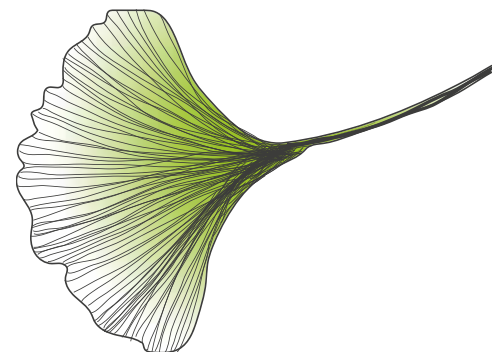

jezika v otroštvu« med glavne cilje zgodnjega učenja tujega jezika med drugim uvršča tudi razvoj jezikovnih in spoznavnih zmožnosti ter celostni razvoj otrokove osebnosti in pozitivne samopodobe.

Učenje tujega jezika v odrasli dobi je težko in poteka na »nena-raven« način. Otroci v zgodnjem otroštvu pa se jezika učijo pre-ko igre, torej bolj spontano in na neprisiljen način. Ravno tako so otroci za učenje bolj motivirani in so v nasprotju z odraslimi bolj

samozavestni. Eden od bolj pragmatičnih razlogov za zgodnje učenje tujega jezika pa je seveda zavedanje, da je znanje vsaj enega tujega jezika dandanes osnovna veščina. V Vrtcu Ciciban smo zagovorniki zgodnjega učenja angleščine in veseli smo, da lahko tudi na tak način pripomoremo k razvoju naših otrok.

Nina Zbašnik

IZIETI IN POHODI NAS POVEŽEJO IN OBOGATIJO

Naravno okolje otroke spodbuja k ustvarjalni igri in nudi bogate izkušnje, zato se v vrtcu radi in veliko igramo na prostem. Naš vsakdan si popestrimo z različnimi dodatnimi programi. Eden od teh je program **Ciciban planinec**, prek katerega se otroci spoznavajo z vsebinami planinarjenja in pohodništva.

IZJAVE OTROK (STAROST 4-5 LET)

Ciciban planinec je...

Metka: »To je knjigca – noter damo žig, narišemo, kar smo videli.«

Jure: »To je, da gremo na izlet, hodmo, mammo malico.«

Planinski čevlji so...

Neža: »To so gojzarji. So črni, jih obujemo, da se copati ne umažejo, da se ne močijo. Moji gojzarji so visoki, imajo ježka, da jih lažje obujem.«

Luka: »Pri gojzarjih ne gledajo prsti ven, da nas ne zebe v prste.«

V nahrbtniku nosimo...

Veronika: »Sem dala v ruzak oblačila, pa muco za igrati, pa sirovko, pa eno sladkarijo, dve čokoladici.«

Marko: »Vzameš vodo ali pa čaj pa štručko.«

V program Ciciban planinec je v tem šolskem letu vključenih 229 mladih planincev iz petih enot našega vrtca. Strokovni delavci vzpetine, griče in doline spoznavamo tudi skozi otroške oči, korake, nasmehe, pritožbe in navdušenje. Toda vse to nam polepša vrtčevsko življenje, saj nas na svojevrsten način poveže in obogati. Izleti in pohodi, ki jih strokovni delavci skrbno pripravimo in organiziramo, nam pomenijo zanimivo preživete dopoldneve, polne zanimivosti, srečanj z različnimi ljudmi in bogatejše druženje z otroki.

Otroke navdušuje svoboda gibanja, ugajajo jim skupne aktivnosti. Mali opazovalci in raziskovalci imajo veliko dela: zasledujejo tok vode v potočku, opazujejo vrvež mravelj na mravljišču, iščejo živalske stopinje v blatu, duhajo in spoznavajo rože na travniku... Včasih jih obiščejo tudi gorski škratje, ki jim na skritem mestu puščajo drobne nagrade za njihov napor, hkrati pa prijetno vznemirjajo otroško domišljijo.

V nekaterih enotah našega vrtca na skupen pohod povabijo tudi starše. Enkrat letno pa za vse otroke in njihove starše organiziramo skupen pohod.

Diana Serini

Od Ciciveselice do Ciciidneva

Z letom 2005 smo ob bližanju poletja pričeli pripravljati skupni zaključni dogodek vrtca pod imenom Ciciveselica. Na Ciciveselici so se imeli možnost predstaviti otroci iz vseh enot s svojo predstavitveno točko: otroci so peli, plesali in recitirali. Da se nas je slišalo še bolje in dlje, so oder leta 2013 popestrili še člani Cicibenda, ki so vse prisotne motivirali za dodatno rajanje pod odrom. Na odru se je dogajalo veliko: nastopi otrok, gledališke predsta-

ve, plesne minute... Prireditev je ponujala veliko raznolikih dejavnosti, ki so bile izvedene na več različnih postajah tako s strani zaposlenih kot tudi s strani zunanjih izvajalcev. Naj jih naštejemo: tehnična delavnica, poslikava obraza, igre z vodo in magneti, lokostrelstvo, jahanje, igranje tenisa, spoznavanje borilnih veščin, predstavitev slovenske vojske, policije in gasilcev... Razveseljevali smo se tudi s srečelovom ter s hrano, ki so jo priprav-

ljali v vrtčevski kuhinji. Ciciveselica je bila izpeljana 10 let zapored. Vsako leto znova smo se smejali ob pogledu na otroke, ki so na odru in pod njim sproščeno prepevali, plesali in se igrali.

Ker čas prinaša spremembe, smo v skladu s prednostnimi cilji leta 2016/17 pričeli organizirati nov način praznovanja skupnega dne vrtca. Poimenovali smo ga Ciciidan. Glavno vodilo pri temu dogodku je gibanje, sodelovanje in uporaba

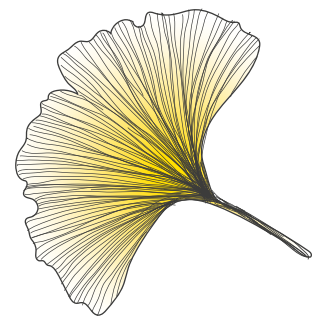

čim več naravnih materialov v naravnem okolju. Organizacijska skupina za Cicidan v sodelovanju z vsemi zaposlenimi načrtuje, pripravi in izvede raznolike gibalne dejavnosti za otroke in njihove starše, stare starše. Otrok je motiviran z raznolikimi ponujenimi gibalnimi igrami oz. dejavnostmi ter s šampilkami, ki jih zbira na svoj kartonček. Za nagrado vsak otrok prejme leseno medaljo. Če nam koledar in vreme dopuščata, srečanje izvedemo

10. maja, ko praznujemo dan gibanja, da še dodatno podpremo idejo o pomenu gibanja pri razvoju otrok. Ko se ozremo po zelenem travniku, polnem otrok, ki so gibalno aktivni in srečni ob uspešno izvedenih gibalnih izzivih, se tudi zaposleni poslovimo z nasmeškom na obrazu in si že za naslednje šolsko leto vzklíkamo Hop v Cicidan. Pri obeh prireditvah smo se ob koncu razveselili različnih prispevkov in donacij,

s katerimi smo si lahko privoščili klime, igrala, glasbila ...

Kristja Robek

Z glasbo se lahko približaš vsaki duši

Cicibend je edinstvena vrtčevska glasbena zasedba - ne le na območju Dolenjske, temveč tudi širše. Člani smo vzgojitelji vrtca Ciciban, ki se tudi v svojem prostem času ukvarjamo z glasbo.

Cicibend je bil ustanovljen za posebno priložnost. Takrat smo v bendu igrali in peli: Branko Ambrožič, Simon Femc, David Pavlič, Claudia Uhan in Tadeja Omrzel. Prvi nastop je bil na Cici-veselici našega vrtca, kjer smo z zborčkom otrok zaigrali nekaj otroških pesmi. Repertoar Cicibenda zajema otroške ljudske pesmi, otroške pesmi sodobnih avtorjev in pesmi iz zakladnice zimzelene slovenske popevke. Naši nastopi so tako popestrili marsikatero prireditev v vrtcu: vzgojiteljski zbor, prednovoletno srečanje za nekdanje sodelavce, otroško dogajanje v prednovoletnem času na novomeškem Glavnem trgu. Eden izmed odmevnejših nastopov pa je bil prav gotovo nastop v Lendavi ob Kulturnem dnevu Slovenskih vrtcev leta 2018.

Čas je spremenil tudi zasedbo benda. Od prvotnih članov smo ostali še Simon, David in Tadeja, pridružili pa so se nam še Mitja Jakše, Nina Uršič in Mateja Turk.

Z glasbo se lahko približaš vsaki duši, prav gotovo pa našim malim dušicam, za katere se trudimo, da bi bila glasba del njihovega vsakdana tudi v našem vrtcu.

Tadeja Omrzel

Povezovanje z otroki, kot ga še ni bilo

Leto 2020 je prav posebno leto, to je leto praznovanja in leto corone. Lahko bi rekla, leto povsem neznanih občutkov, novih situacij, iskanja rešitev in leto spremenjenih praks. Dobrih, slabih, predvsem pa drugačnih.

Vrtec se je ustavil čez noč. V neznanem stanju smo se vzgojitelji znašli nepripravljeni. Sredi načrtov in projektov smo bili čez noč zamrznjeni. Sprva nismo razmišljali, kako naprej. Potrebovali smo nekaj dni, da smo dojeli vso razsežnost pandemije, da smo se zbudili. Z negotovostjo smo zrli v prihodnost in skupaj iskali nekaj, česar še nismo znali ubesediti.

Nič več nismo razmišljali le o lastni ujetosti, temveč smo zmogli pogledati v ujetost otrok in družin. Pogrešali smo otroke in stike s starši. Zato smo začeli iskati rešitve znotraj socialne omejenosti.

Po strokovni plati smo morali preseči lastna prepričanja o škodljivosti vplivov mobilnih naprav in računalnikov na otroke. Ironija ujetosti »Ostani doma« nam

je ponudila edino možno rešitev, ki smo jo kot strokovnjaki ves čas odsvetovali staršem: »Preko spleta se povežimo«.

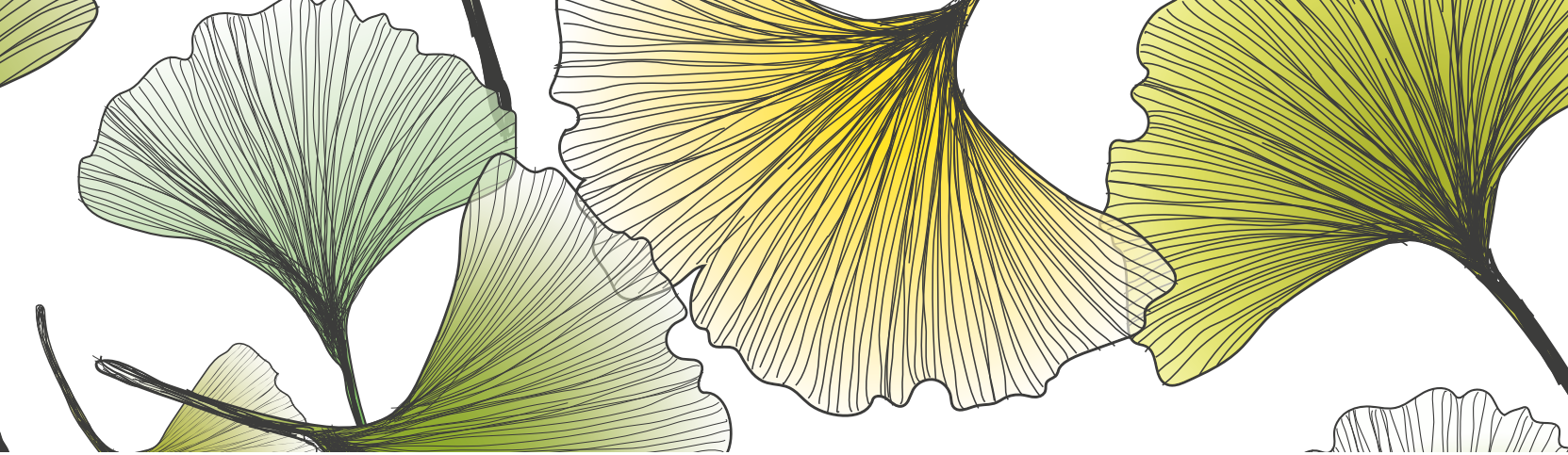
V nekaj dneh je 30 strokovnih delavcev ustvarilo spletno igralnico z imenom Cicigralnica. Znotraj virtualne igralnice smo oblikovali 13 vsebinsko različnih koticov, kamor smo nalagali različna gradiva za pomoč staršem pri preživljanju tesnobnih dni. Otroke smo želeli razvedriti, sprostiti, razgibati njihovo domišljijo in ustvarjalnost. Predvsem pa pričarati prijetne občutke, veselje ob poslušanju pravljic in gledanju lutkovnih predstav, želeli smo si, da bi zaplesali ob pesmicah, ponovno prepevali, se skupaj s starši igrali različne igrice in kaj zanimivega ustvarili. V mislih smo imeli za otroke njihov najljubši čas prebujanja narave, pričakovanje velikonočnega praznovanja, predvsem pa veliko sonca in sproščene igre z vrstniki. Toliko bi jim radi povedali, pokazali, skupaj raziskovali prebujajočo naravo. Ja, in ustvarjali pirhe. Vzgojitelji smo v tem času

v preteklosti kar tekmovali v izvirnih idejah ustvarjanja pirhov. Otrokom so se svetile oči, ko so jih kazali prijateljem...

Prav zato smo ustvarili virtualni Velikonočni kotic in vanj naložili prek 30 različnih vsebin. Kotic je postal prostor velikonočnih jedi, tehnik izdelovanja pirhov, pesmic, zgodbic, dekoracij, igrice, skrivalnic. Z vsebinami smo se poistovetili in v njih uživali tudi mi, vzgojitelji.

Še opazili nismo, kdaj nas je Cicigralnica prerasla. Postala je naša učilnica, zakladnica stoterih idej in hkrati knjižnica strokovnih vsebin iz mnogih področij.

Odkrili smo nov način dela, povezovanja, izmenjave idej in vsebin. Vzpostavili smo izmenjavo dobrih praks, ki so nas navdale z novim entuziazmom. Z navdušenjem smo v sebi zaznali močan utrip pedagoškega erosa. Nad novo odkritim ter skupno ustvarjenim smo se veselili kot otroci v vrtcu.

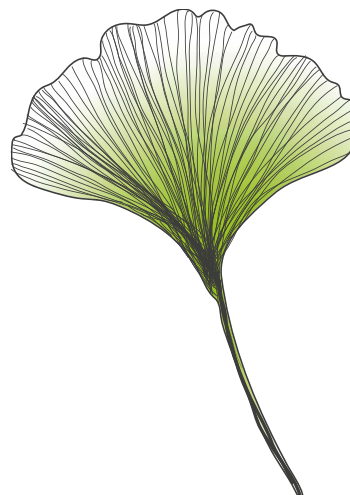

Leto 2020 je res prav posebno leto. In če zmoremo privzdigniti tančico negotovosti in nelagodja, lahko odkrijemo nekaj novega, kar se je porodilo iz popolne omejenosti. Na začetku je bil naš namen, da se povežemo z otroki in starši. Nevede pa smo se povezali vzgojitelji in skupaj ustvarili neprecenljivo. Odprli smo vrata svoje samozadostnosti in začeli svoje ideje deliti, ker smo Vzgojitelji!

Prešnilo me je spoznanje, da se je podobno dogajalo zadnjih devetdeset let in da brez prehojene poti ne bi napredovali. Pred nami je bilo v preteklosti mnogo vzgojiteljev prav tako v navidezno brezizhodnih razmerah, ki so iskali rešitve na poti pedagoškega razvoja.

Zahvaljujem se vsem vzgojiteljem, ki so v devetdesetih letih gradili predšolsko vzgojo in svoj žar prenesli na nas, da dostojno nadaljujemo njihovo delo.

Marjanca Trošt

Vzpostavljamo sodelovanje pri delu z otroki s posebnimi potrebami

Otrokova korist je glavno vodilo

V Vrtcu Ciciban Novo mesto se strokovni delavci trudimo, da zagotavljamo spodbudne pogoje za optimalni razvoj vseh otrok. Porast usmerjenih otrok s posebnimi potrebami in raznolikost njihovih potreb od nas zahteva strokovno, odgovorno in kooperativno sodelovanje vseh – vodstva vrtca, strokovnih delavcev, staršev, zunanjih inštitucij in ustanoviteljice vrtca, saj z zgodnjo obravnavo otrok s posebnimi potrebami krepimo otrokova močna in šibka področja in mu ob tem nudimo strokovno podporo ter svetujemo družinam glede postopka usmerjanja, povezujemo jih z zunanjimi inštitucijami in krepimo družinsko klimo. Zgodnja obravnavna je potrebna, da se zagotovi in krepimo otrokov

osebni razvoj, da se krepijo lastne zmožnosti družine in da spodbuja socialno vključenost družine in otroka za kasnejši učni uspeh otroka.

Izpostaviti želimo primer dobrega povezovanja z Mestno občino Novo mesto že od leta 2005, ko nam je prislunila pri tem, da je za otroke zagotovila dodatna finančna sredstva za nakup prilagojenih miz, stolov, blazin, igrač. Za otroke, ki potrebujejo začasnega spremljevalca, je financirala sistemizirano delovno mesto za 5 ur na dan.

V Vrtcu Ciciban Novo mesto nenehno iščemo načine, da pridobimo ustrezen kader, ki otrokom pripada z odločbo ali zapisnikom razvojne ambulante. Že vrsto

leto sodelujemo z Zavodom za gluhe in naglušne ter Centrom IRIS, ki nam zagotavlja pomoč logopedinje, surdopedagoginje ter tiflopedagoginje. Vsako leto se spopadamo s pomanjkanjem kadra, kot sta logoped in specialni pedagog. Obojih namreč na državni ravni primanjkuje, zato smo se povezali s Posvetovalnico za učence in starše Novo mesto, ki nam trenutno zagotavlja specialno pedagogijo. Smiselno se zdi, da se ustrezne inštitucije povezujemo in iščemo rešitve, pomembne za otrokov razvoj, delovanje in njegovo funkcioniranje, saj mora biti naše glavno vodilo otrokova korist.

Mojca Pezdirc

Pripravljamo jedi iz svežih, domačih in zdravih živil

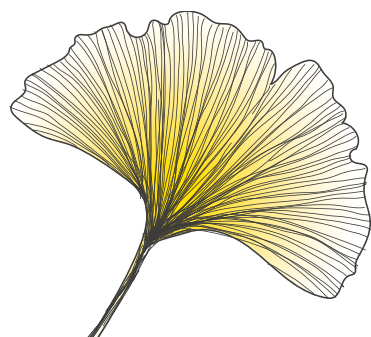
V sodobnem, tehnološko zelo razvitem času, so starši tisti, ki imamo ključno vlogo, da otroka naučimo zdravih prehranjevalnih navad, ki so potrebne za rast in razvoj vsakega posameznika. Te navade otroci pridobivajo v zgodnjem otroštvu tudi v vrtcih, s čimer lahko pozitivno vplivamo tudi na izbiro živil in na način prehranjevanja v kasnejšem, zrelejšem življenjskem obdobju, s tem pa tudi na zdravje ter na splošno dobro počutje v odrasli dobi. Neustrezna prehrana je pogosto vzrok za slabo počutje, nižjo delovno aktivnost oziroma pogostejšo utrujenost, obenem pa negativno vpliva tudi na odpornost organizma. Posledično pa neustrezna prehrana predstavlja večje tveganje za nastanek kroničnih obolenj, ki nastanejo v poznejših obdobjih našega življenja.

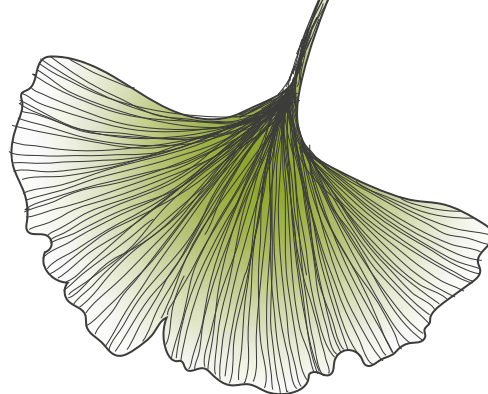
V Vrtcu Ciciban smo prepričani, da je eden najkakovostnejših korakov, ki jih storimo za dobro vašega otroka, da mu pripravimo jedi iz svežih, domačih in zdravih živil, ki niso obremenjena s strupenimi snovmi in dodatki. Takšna prehrana priskrbi vašemu otroku vso potrebno energijo, ki pokrije energijske potrebe za njegove vsakodnevne aktivnosti in za zdrav celosten razvoj.

Zavedamo se, da je pokrajina, v kateri živimo, čista ter da je naše domače okolje obogateno s številnimi izviri pitne vode, ki vplivajo na to, da je pridelava in predelava hrane podrejena regulativi nadzora, ki zagotavlja varna in zdrava živila. V Vrtcu Ciciban zato sodelujemo z lokalnimi pridelovalci in predelovalci hrane, ki nam dostavljajo kakovostne surovine, iz katerih v kuhinji skrbno pripravimo zdrave obroke za vašega otroka. Naši lokalni pridelovalci so zanesljivi, zaupanja vredni dobavitelji in njihova pridelana oz. predelana hrana je visoko kakovostna, saj je njena pot od njive do krožnika vaših otrok razmeroma kratka. To pa posledično pomeni, da je hrana, ki jo uživajo vaši malčki, povsem sveža.

Naj na tem mestu poudarim, da veliko živil, ki jih po hotelskih kuhinjah ponujajo kot prestiž, pri nas, v vrtčevski kuhinji, obravnavamo kot živila za vsakodnevno potrošnjo. Tako se na naših jedilnikih ponujajo živila za vaše otroke iz ekološke pridelave – domači jogurti, lokalno mleko, siri, kot tudi vsa ostala mesna in nemesna hrana, ki jo pridobivamo z okoliških kmetij.

Rok Kotar

ENOTA LABOD

Imamo svoj radio in
svoj zelenjavni vrt

*Najlepše je skozi otroštvo leteti
na krilih prijateljstva in razumevanja.
Tukaj nam je lepo... in poletimo lahko kot labodi.*

Prehitro mine čas, ko otroci, skupaj z vzgojiteljicami, začnemo raziskovati svet v vrtcu Labod. Naš vrtec nosi ime po nekoč priznani tovarni oblačil Labod, ki je v naši neposredni bližini. Tovarne ni več, otroci pa smo še vedno in vedno več nas je, saj je ta vrtec eden največjih. Odrasli so se zelo potrudili in pred dvema letoma opremili vrtec tako, da nam je topleje, svetleje in prijetneje.

Starši nas z velikim zaupanjem predajo vzgojiteljicam in vzgojiteljem, ki nam vsakodnevno odpirajo in kažejo nove poti in nas spodbujajo k raziskovanju sveta izven družine. Tukaj začnemo delati prve okorne korake, ponavljati prve besede, ki jih razumemo samo mi, si ogledamo prvo slikanico, prisluhnemo pravljici, naredimo čisto pravo hišo iz kock, narišemo unikatno risbo, se smejemo, pojemo, spoznavamo svoje vrstnike, pa tudi potočimo drobno solzico, ko nam nekdo vzame najljubšo igračko.

Vsak dan znova se zgodi nekaj novega, učimo se in ustvarjamo na vseh področjih našega zelo pestrega in zanimivega dela. Doživljamo veliko prijetnih trenutkov, pridobivamo različna vedenja in izkušnje ter odkrivamo skrivne talente, interese ter jih skušamo razvijati. Vrtec Labod nam s svojim velikim, razgibanim in s sadnim drevjem zasajenim igriščem nudi veliko možnosti za gibanje, igro, druženja z vrstniki in raziskovanje narave, ker prav to otroci najbolj potrebujejo. Opazujemo lahko prebujanje pomladnih popkov, cvetenje, rast in dozorevanje plodov – jabolk, orehov, ki jih jeseni tudi poberejo in si pripravimo čisto »domačo« malico. Na vrtčevskem vrtu se lahko naučimo obdelovanja vrta, sejanja, sajenja vrtnin, cvetlic. Pridelke

tudi pobereмо in si pripravimo čisto pravo kulinarčno »pojedino« (okušanje redkvice, korenja, peka krompirja...), ali pa si naredimo šopke iz cvetlic, s katerimi okrasimo naše hodnike in igralnice.

Da pa so dopoldnevi še bolj pestri, zanimivi in zabavni, poskrbimo z oddajami na Radiu Vrtec. Sporočamo novice, posebnosti, zanimivosti in takrat postanemo čisto pravi napovedovalci, novinarji. Na Radiu Vrtec izrekamo tudi voščila ob rojstnih dnevih ter poslušamo glasbene želje.

Ker pa nekateri otroci potrebujejo varstvo tudi popoldne, sta v našem vrtcu tudi dva izmenska oddelka.

Med nami se spletajo vezi, iz katerih nastanejo neprecenljiva prijateljstva. Nevidne niti so tako močne, da nam pomagajo takrat, ko bi jutro najraje prespali v objemu očka in mamice, ko smo slabe volje in utrujeni, pa vendar pridemo v vrtec, kjer nas čaka topel sprejem vzgojiteljice, vzgojitelja in nasmeh našega prijatelja.

Vse to bi otroci zagotovo težko dosegli drug brez drugega in zato je najlepše, ko ti vrtec Labod, mali prijatelji in vzgojitelji ponudijo krila, na katerih lahko poletiš svojim sanjam naproti.

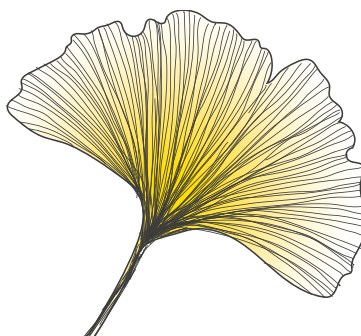
Veseli in hvaležni smo vsem, ki na kakršen koli način prispevate svojo nit, ki spleta spomine druženja in prijateljstva.

Mojca Duša

ENOTA CICIBAN Kaj pa kultura?

Teoretična izhodišča pravijo, da kulturno umetnostna vzgoja prispeva k celovitemu razvoju osebnosti vsakega posameznika, sooblikuje njegovo estetsko občutljivost, kulturno zavest in izražanje, ter spodbuja vseživljenjsko učenje. Kulturno umetnostna vzgoja prispeva k razvoju dejavnega odnosa do umetnosti oziroma kulture, spodbuja njegovo domišljijo, ustvarjalnost, iniciativnost, inovativnost, tolerantnost. Če te veščine razvijamo, omogočamo posameznikovo osebno rast, spodbujamo različne načine mišljenja in ravnanja ter predstavljamo osnovo za družbo, ki temelji na znanju, ustvarjalnosti in strpnosti. Tega pa se prav dobro zavedamo tudi v Vrtcu Ciciban Novo mesto, zato je kulturna umetnostna vzgoja pomemben del našega vsakdana.

V nadaljevanju predstavljamo drobec dejavnosti, ki jih izvajamo v našem vrtcu ter z njimi krepimo kulturno zavest. S projektom **Malček bralček** želimo razvijati bralno kulturo že najmlajših otrok v vrtcu. To je projekt, ki spodbuja družinsko branje. Družinsko branje odločilno vpliva na kasnejše otrokovo učenje branja, na uspešno učenje, na razvoj njegove bralne pismenosti, literarne dojemljivosti in celo na njegovo bralno kulturo v odraslem obdobju. Že na prvem roditeljskem sestanku staršem povemo, kako branje otroku ugodno vpliva na otrokov vsestranski razvoj, da spodbuja njegov jezikovni in intelektualni razvoj, razvoj domišljije, bogati čustveno življenje, bogati besedni zaklad. Povemo jim, da imajo otroci, ki smo jim brali v predšolskem obdobju, kasneje v

šoli boljši uspeh. Branje pogloblja čustvene vezi med otrokom in odraslim, mi pa jim s projektom Malček bralček tovrstno izkušnjo omogočamo. Nikoli ni prezgodaj, da začnemo otroku brati. Najmlajšim otrokom prebiramo kakšne pesmi, kratke pravljice, nagajivke, uspavanke. Tudi če otrok še ne razume, čuti melodijo in ritem, prepozna glas ter čuti nežnost in ljubezen. Pomembno pa je, da je literatura, ki jo izbiramo, primerna otrokovi starosti in zrelosti. Starše seznanjamo s kakovostnimi knjigami, s knjigami, ki jih uporabljamo tudi v skupini. Največkrat uporabljamo slikanice in otroku beremo tako, da skupaj opazujemo ilustracijo. Otroku beremo tudi leposlovno in poučno literaturo, saj k razvoju bralnih navad prispeva branje različnega bralnega gradiva. Za

področja, ki otroka zanimajo, pa se poslužujemo poučnih knjig, priročnikov, atlasov in enciklopedij. Skupaj z otroki lahko pogledamo tudi kuharsko knjigo, zdravstveni priročnik, saj nobena knjiga ni pretežka za otroka, če jo prelista skupaj z odraslim. Najpomembneje pa je, da ob skupnem branju uživajo.

Sodelujemo in **povezujemo se tudi z gledališči**. Otroci pred vstopom v šolo si vsako leto ogledajo dve predstavi v Kulturnem centru Janeza Trdine. Vključeni smo v gledališki abonma, kjer si otroci starejših oddelkov med letom ogledajo pet predstav, mlajši otroci pa tri predstave, ki jih izvajalci odigrajo v prostorih naših enot. Gledališke predstave so za razvoj otroka zelo pomembne, saj mu omogočajo izmenjavo izkušenj, krepi se otrokova ustvarjalnost, krepi se njegov čustveni in razumski svet. Z ogledom predstav otro-

kom omogočimo kontinuirano gledališko vzgojo, ki pomeni pomembno estetsko in etično izkušnjo in je pomembna popotnica za umetniško dojemljivega odraslega. Otroci spremljajo predstave z velikim zanimanjem in lahko čustveno močno reagirajo. Otrok je pri gledanju predstave aktiven, saj se postavi v igro in v veliki meri deluje skupaj z glavnim junakom, prav zato pa je gledališče dobro sredstvo za pedagoško in estetsko vzgojo. Prav posebno se otroci vživljajo v lutke, za njih lutka ni več le predmet, ampak pravo živo bitje. Ob pozitivnem liku lutke se otrok uči reševanja težav, kako se težavi izogniti, krepi se njegova samopodoba, lahko mu celo razbremeni njegovo notranjo napetost, spodbuja kreativnost.

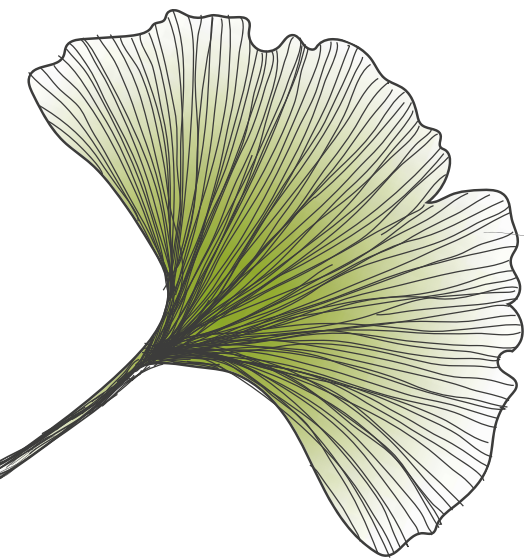
Otrokom tudi v oddelkih pripravljamo gledališke izzive. Skupaj soustvarjamo **gledališke predstave**, v katerih so otro-

ci glavni akterji. Pomagajo pri ustvarjanju scene in pri dramskem poustvarjanju. Gledališke dejavnosti v vrtcu so lahko sredstvo za učenje, socializacijska aktivnost, terapijska tehnika ali preprosto oblika umetnosti. Vzgojitelji otroku ponudimo različna sredstva za izražanje, materiale, predmete, primerno organiziran prostor, kažemo zanimanje za igro, otroka spodbujamo k nadaljevanju in mu dajemo občutek pomembnosti in sprejetosti. Otrok, ki ima pomembno vlogo pri nastajanju gledališke igre, je za ustvarjanje igre notranje motiviran, ker v njej ves čas participira. Otrok se pri taki dejavnosti razvija v samostojno, kritično in znanja željno osebo.

Ponosni smo na to, da lahko naš vrtec nudi otrokom kakovostno kulturno vzgojo.

Nives Balant

ENOTA KEKEC
VSE NAJBOLJŠE,
VRTEC KEKEC!

Enota Kekec je najstarejši delujoči vrtec v Novem mestu. 18. oktobra je minilo 60 let odkar je bil ustanovljen vrtec v Kandiji. Takrat je bilo vanj vključenih 60 otrok v dveh skupinah. Šestdeset let, šestdeset generacij, več kot 1200 varovancev in še dvakrat toliko staršev je obiskovalo vrtec, ki si je v zadnjih desetletjih nadel pomenljivo ime junaka Kekca. Kekca, ki je pogumen – prav tako kot ta naš vrtec, ki še vedno kljubuje času, pa vendar se prilagaja sodobnim zahtevam in pričakovanjem današnjega trenutka.

V vseh teh letih se je spremenilo delo, normativi, pričakovanja. Zgodilo se je nešteto zgodb, anekdot, dogodivščin, za mnogo otrok je bilo v tem času poskrbljeno ... a vedno z enakim ciljem: Biti v pomoč in podporo staršem pri vzgoji njihovega otroka in poskrbeti za otroke v varnem, igrivem, spodbudnem okolju.

Vrtec Kekec zadnjih dvajset let poka po šivih, kot bi lahko rekli, saj se iz leta v leto dogaja, da vanj ne moremo sprejeti vseh otrok, katerih starši bi si to želeli. V tri oddelke vrtca Kekec je trenutno vključenih 64 otrok od drugega do šestega leta oz. do vstopa otrok v šolo. Stavba vrtca Kekec bi si, če ne bi zanjo dobro skrbeli, zaslužila upokožitev, tako kot njeni prvi varovanci. A kot je prav bo »Kekec« še naprej razveseljeval otroke in starše, verjetno še kar nekaj generacij.

V lanskem letu je Kekec dobil »sosedo« – novo stavbo, v kateri domuje vzdrževalna služba celotnega vrtca, hkrati pa je v njej prostor za sanitarije otrok, ki jih uporabljajo takrat, ko se igrajo na igrišču. Tako je igra na igrišču še bolj sproščena in varna.

Praznovanje 60-letnice vrtca je bilo prav posebno, saj nas letošnje leto uči iznajdljivosti. Zaradi ukrepov za zaježitev virusa smo praznovali drugače, a nič manj zabavno. Z otroki smo se pogovarjali, kaj je vrtec in kaj v vrtcu počnemo. Spoznavali smo ga tudi vizualno in ga narisali z vsemi njegovimi detajli. Del našega praznovanja je bil video klic; vse tri skupine smo poklicale župana Gregorja Macedonija in ravnateljico Jožico Zec. Z županom smo se pogovarjali o vrtcu in rešili vprašanja otrok, ki odražajo njihovo predstavo o življenju. Seveda praznovanje ni minilo brez glasbe, plesa in slavnostne torte, ki so jo pripravili v vrtčevski kuhinji. Da bomo utrinke praznovanja lahko delili tudi z ostalimi, smo pripravili kratek video. Le-ta je na ogled na spletni strani Vrtca Ciciban Novo mesto.

SREČNO KEKEC!

Jožica Zec, Kristja Robek

PRI NAS JE VEDNO ŽIVAHNO

V vrtcu Kekec živahno preživljajo svoj čas otroci, stari od treh let pa vse do vstopa v šolo. Pri nas starejši otroci pomagamo mlajšim, se skupaj igramo, učimo in hodimo na sprehode. Sodelovanje med otroki in zaposlenimi nas vsako leto vodi prek ustvarjalnih, igrivih, delovnih in učečih se dni v vrtcu. Doživeli smo veliko.

Ob 50-letnici delovanja je vrtec Kekec dobil novo podobo - fasado, obnovljeno stopnišče, varovalno ograjo pri vrtcu in igrišču in novo stavbno pohištvo. Ob tedanji priložnosti je na dvorišču vrtca potekala prireditev, ki sta jo povezovala vzgojiteljica Slava Jenič v vlogi tete Pehte in starš Jani Muhič v vlogi Kekca.

V srednji igralnici je vgrajeno dvigalo za transport hrane iz kuhinje v 1. etažo, kamor so do tedaj hrano nosili ročno po notranjih stopnicah. S tem smo poskrbeli za večjo varnost otrok, pa tudi zmanjšali fizični napor za zaposlene.

Pridobili smo notranji prehod med prostori vrtca in dvorano za potrebe izvajanja dejavnosti za otroke, ki jih vodijo zunanji izvajalci (gledališki abonma, plesne vaje).

V zadnjih desetih letih smo na igrišču poleg nove ograje dobili tudi igrala.

Ena pomembnejših pridobitev je toaletni prostor na igrišču vrtca, ki je bil zgrajen skupaj z delavnico za potrebe vzdrževanja. Med bivanjem na igrišču je tako zagotovljena večja varnost otrok, kajti pred tem so se morali otroci toaletnih prostorov posluževati le v notranjem delu vrtca, kar je dodatno oteževalo organizacijo dela.

V vrtcu sta od leta 2003 delovala 2 oddelka, nekaj let je bil delujoč tudi polovični oddelek. S preureditvijo prostorov je vrtec pridobil prostora še za polovico skupine otrok. Vrtec Kekec v zadnjih treh letih šteje 3 skupine.

Pridobitve znatno pripomorejo h kakovostnejšemu bivanju otrok v vrtcu in izvajanju dejavnosti s področja Kurikuluma za vrtce.

V vrtcu smo vzgojiteljice z otroki v prejšnjih letih marljivo izdelovale novoletne voščilnice in novoletne izdelke za bazar. Pripravile smo koledarje s fotografijami otrok, ki so jih starši z veseljem pokupili. Zbran denar smo porabili za avtobusne prevoze otrok na izlete.

V sodelovanju s trgovino Mercator ob njihovi prenovi, smo sodelovali v nagradni akciji in pridobili bon za nakup igrač v njihovi trgovini. Nabavili smo igrače za ustvarjalno igro na prostem in družabne igre, s katerimi smo nadomestili dotrajane.

Z namenom sodelovanja v turističnih projektih, akcijah Ciciban planinec in Mali sonček smo raziskovali Novo mesto in okolico. Pogosto so pri teh aktivnostih sodelovali tudi starši, ki so se obenem izobraževali in dodatno poskrbeli za varnost otrok. Med drugim smo obiskali Kekčevo deželo, grad Hmeljnik, grad Sevnica, Jurčkov gozd v Trebnjem, Rakov Škocjan. Peljali smo se z vlakom do Uršnih sel in nazaj. Šli smo po Machovi poti, kjer se nam je pridružila ga. Jožica Zec, naša ravnateljica. Bila je dodatno spremstvo na izletu in pridobila je vpogled v naše delo z otroki na terenu.

Skupaj s starši smo pohajali po Slakovi poti na Trški gori v okviru projekta Turizem in vrtec. Bili smo na planinskem izletu na Gorjancih, ogledali smo si izvir Zijalo pri Mirni peči. Ob 650-letnici Rudolfovega smo spoznavali pomembne zgradbe Novega mesta. Pohod smo zaključili pri Dolenjskem muzeju, kjer so otroci pogostili starše s pogačami, ki smo jih spekli v vrtcu. Zadnja leta so dobro obiskani pohodi treh generacij – Simbioza giba, kjer združujemo hojo in kstanjeve piknike.

V prednovoletnem času obožujemo nočne pohode (s starši) s čarobnimi lučkami po skrivnih poteh Novega mesta.

Sodelujemo z okoljem. Vsako leto nas obiščejo gasilci iz GD Stopiče, ki se nam predstavijo in so nam v pomoč pri izvedbi požarne vaje. V prednovoletnem času voščimo zaposlenim v Mercatorju in Vrtnarskem centru ter Ravbar apartmajih.

Veliko se povezujemo z Domom starejših občanov Novo mesto. Prihajamo in razveseljujemo starejše ob njihovih praznikih.

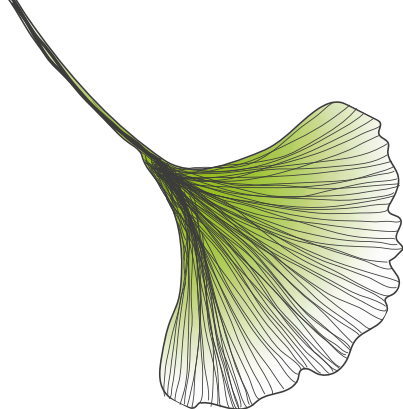
Redno nas vabijo na pustno rajanje v njihovo jedilnico. Radi pridejo v vrtec na druženje ob igrah ali sodelujejo pri obiranju lipovega cvetja.

V pomladnem času zaživijo kotički na igrišču in dvorišču, ki otroke vabijo k aktivnemu učenju. Le -ti se spremenijo v prodajalne,

tržnice, restavracije, šotore, čutne poti, prostore za preizkušanje glasbil in športnih rekvizitov, kar pa letos pogrešamo zaradi epidemije novega virusa.

Irena Bele

ENOTA BIBE

Prvi samostojni koraki v družbeni svet

Za visokimi bloki znanega novomeškega naselja Plava laguna se skriva majhen pritličen vrtec Bibe. Vrtec je oddaljen od hrupa glavne ceste, skrit med krošnjami dreves v bližini reke Krke. Visoke krošnje dreves ga ščitijo pred hladnim jesenskim vetrom in pred vročimi poletnimi sončnimi žarki.

Vrtec je namenjen otrokom prvega starostnega obdobja, kar pomeni, da naš vrtec obiskujejo otroci, stari od enega do treh let. To je obdobje, ko otroci prvič samostojno vstopijo v družbeni svet. Običajno v našem vrtcu naredijo prve korake, se naučijo samostojno jesti in si poiščejo prve prijatelje. Prvič se ločijo od doma in svojih staršev ter se navajajo na pravila, ki veljajo v družbi. Od prvih trenutkov, ko se težko ločijo od staršev, do veselja, ko zjutraj stečejo v igralnico in objamejo svojega prijatelja. Otroci se prek igre in dejavnosti navajajo na delitev igrač, skupno igro, sprejemanje drugih otrok in njihove drugačnosti ter jih sprejemajo kot del svojega novega socialnega okolja, v katerem se počutijo sprejeti, varni in srečni.

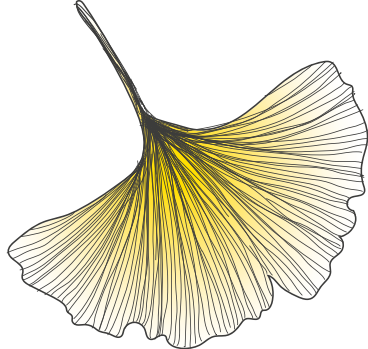
Imamo velike pokrite terase, ki nam omogočajo bivanje in razposajeno igro na svežem zraku tudi takrat, ko nam vremenske razmere ne dopuščajo igro na igrišču. Na našem travnatem igrišču pa imamo igrala, na katerih otroci lahko razvijajo in vadijo svoje gibalne spretnosti. Pretežno je igrišče preraslo s travo, kar prepreči marsikatero buško in prasko. Imamo peskovnik z mivko, v katerem gradimo peščene gradove, zidamo ceste, delamo potičke ali oblikujemo peščeni sladoled. Najraje pa se usedemo na naš leseni vlak, da nas strojevodja odpelje v neznano...

V vrtcu imamo tudi lastno kuhinjo, v kateri kuharice za nas pripravljajo zdrave in okusne obroke. Hrana je nekoliko drugačna kot doma, kjer se običajno kuha po željah otrok, vendar z dobro pripravo in lepim videzom premami vsakega še tako izbircnega majhnega jedca.

Zelo radi tudi ustvarjamo. Ko se naučimo, da barvice in papir niso užiteni, ustvarjamo prave umetnine.

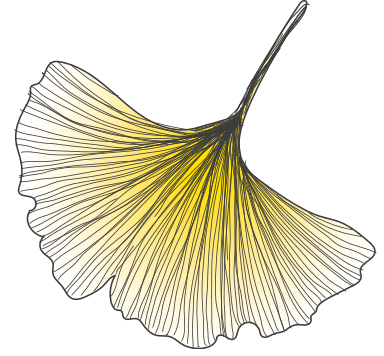
Vanja Kastelic

ENOTA NAJDIHOJCA vrtec na deželi

*NAJDIHOJCA, palček naš,
ne razgrajaj, samopaš,
vedno te je vrisk in smeh
zdaj po odrih, zdaj pri tleh.
(Fran Levstik)*

Enota Najdihojca se nahaja v predmestju Novega mesta, v podružnični šoli Mali Slatnik. Za vrtcem je igrišče, opremljeno z igrali in peskovnikom, na katerem se zelo radi igramo. Svoje motorične spretnosti urimo tudi v šolski telovadnici in na šolskem igrišču.

Naša enota je ravno prav velika za dva oddelka otrok. Med seboj se vsi dobro poznamo, zato je pri nas čutiti toplo, sproščeno in domače vzdušje, ki pripomore k prijetnemu počutju otrok.

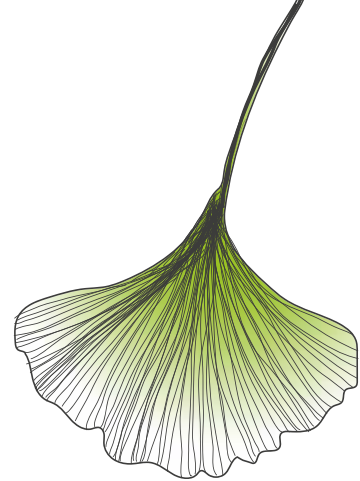
Spomladi 2013 smo pridobili prizidek in s tem tudi svoj vhod v vrtec. Čeprav ločeni od osnovne šole, s šolarji in njihovimi učiteljicami skozi leto radi sodelujemo.

Vrtec na podeželju je oddaljen od mestnega vrveža, v njegovi bližini so travniki in gozd. Vzgojiteljice in otroci okolico vrtca zelo radi raziskujemo, ko hodimo po Machovi učni poti, ki se vije skozi bližnji gozd, ali pa se sprehajamo in uživamo med travniki. Narava okoli našega vrtca nam ponuja ogromno možnosti za svobodno igro in učenje in Najdihojčki v njej zelo radi preživljamo svoje dopoldneve.

Podobno, kot je dobre volje Levstikov junak, se tudi iz našega vrtca sliši vrisk in smeh »Najdihojčevih« otrok.

Alja Pezelj Lusavec

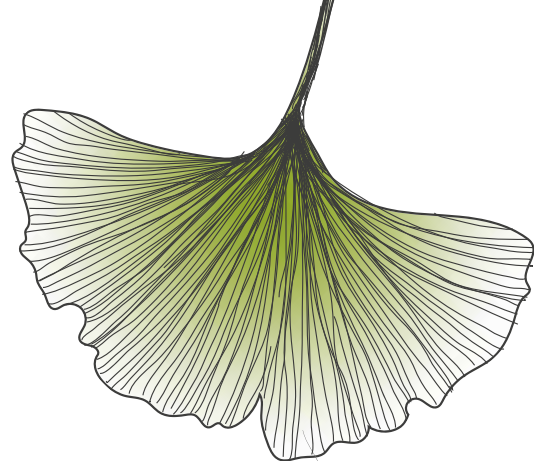
ENOTA MARJETICA
OKOLICA NUDI VELIKO
MOŽNOSTI ZA IGRO
NA PROSTEM

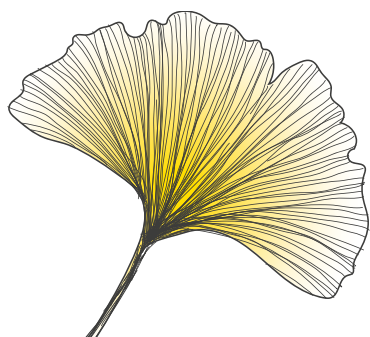

Naš vrtec Marjetica je dopolnil 35 let. Nahaja se na Lešnici pri Otočcu in je odmaknjen od prometnega vrveža in prometnih cest. Pod njim teče reka Krka, ki se bohoti v svoji lepoti in nas vabi k opazovanju. Smo majhni, z dvema skupinama otrok, zato se med seboj dobro poznamo in se v njem zelo dobro počutimo. Z otroki radi pečemo v naši kuhinji, zato že leta sodelujemo tudi na državnem tekmovanju v ocenjevanju kruha v Beli cerkvi. Vsako leto se visoko uvrstimo in dobivamo tudi zlata priznanja. Okrog vrtca je razgibano igrišče z veliko naravne sence, ki otrokom ponuja številne možnosti igre. Pred vrtcem imamo tudi asfaltirano dvorišče, ki ga uporabljamo za različne dejavnosti. V bližini našega vrtca imamo veliko zanimivosti, kot so grad Otočec, Stari grad, ribnik, ki jih radi obiščemo in si jih pobliže pogledamo. Smo pravi mali pohodniki, zato se vsako leto povzpemo tudi na Trško goro.

Sama okolica vrtca nas vabi, da večino časa preživimo v naravi, saj nam ponuja veliko možnosti za igro, gibanje, opazovanje in raziskovanje. Tik pod vrtcem teče potok Lešnica, kjer nastavljamo mlinčke, na bližnjem travniku pa opazujemo cvetlice in živali. S sovaščani dobro sodelujemo. Povabijo nas na ogled domačih živali, lahko pa jih opazujemo pri opravljanju različnih del na njivah in travnikih. Radi jih tudi obiščemo v času različnih praznikov in jih razveselimo z drobnimi pozornostmi.

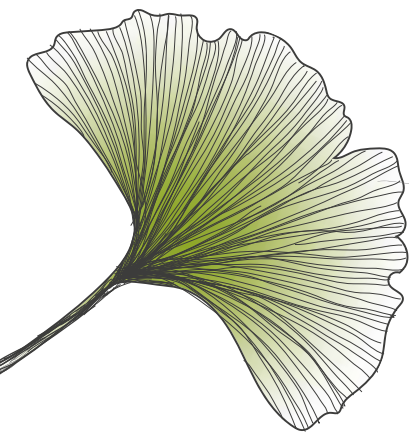
Lili Pavlič

ENOTA MEHURČKI Prijetno družinsko vzdušje

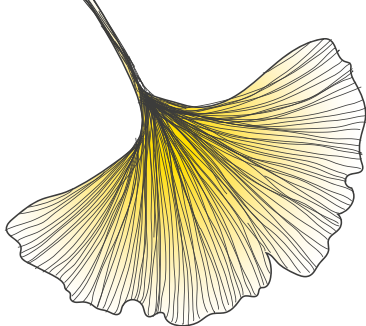
Vrtec Mehurčki se nahaja v umirjeni ulici, blizu matične enote Ciciban, v prijetni stanovanjski hiši. V enoti sta le dva oddelka otrok prvega starostnega obdobja. Pred vrtcem imajo otroci možnost uporabe asfaltnega dvorišča za vožnjo s poganjalci, risanje s kredami in za igranje gibalnih ter rajalnih iger, kot tudi igrišča z igrali. Blizu vrtca se nahaja gozd, Ragov log, kar nam omogoča izvedbo različnih dejavnosti na prostem.

Otroci in starši obeh skupin se med seboj veliko družimo, zato je v vrtcu čutiti prijetno družinsko vzdušje. Radi pojemo in plešemo ob spremljavi kitare ter zaiigramo kakšno lutkovno predstavo, v kateri otroci neizmerno uživajo.

Med prazniki in počitnicami otroci in vzgojiteljice iz vrtca Mehurčki preživljajo dneve v eni od večjih enot.

Nina Ferenček Mrhar

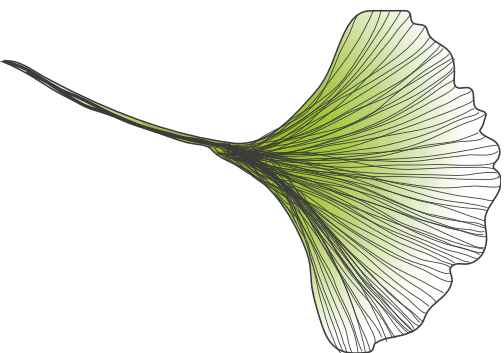
ENOTA PALČEK VZGOJITELJICA ODVRAČA POZORNOST OD BOLEZNI

Enota Palček deluje na Pediatričnem oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto in je edini bolnišnični oddelek vrtca na Dolenjskem. Vsakodnevno se srečujem z bolnimi otroki in njihovimi družinami. Nudim jim občutek sprejetosti in varnosti. Zaradi različno organiziranih dejavnosti otrok lažje sprejema novo okolje in mirneje prenaša manj prijetne zdravstvene posege. V vsebinsko zanimivih aktivnostih skupaj preživimo veliko prijetnih in spodbudnih trenutkov, s katerimi si bolni otroci bogatijo dan in odvrčajo pozornost od bolezni, hkrati pa navezujejo stike z vrstniki in odraslimi.

Osnovni cilj dela z bolnim otrokom je prepoznavanje prilagoditvenih težav in zmanjševanje posledic hospitalizacije. Ko se otrok znajde v bolnišnici, se pogosto zgodi, da je iz domačega okolja na hitro ločen in na bivanje v bolnišnici ni pripravljen. Zdravljenje v bolnišnici pogosto zelo spremeni otrokovo vedenje, največkrat so prestrašeni in zaskrbljeni. Dodaten stres za njih predstavlja tudi odhod staršev ter bojazen, da bodo ostali sami. Zato je prisotnost vzgojiteljice v bolnišnici zelo pomembna, saj pripomore k blaženju stisk in k hitrejšemu okrevanju.

Ksenja Udovč

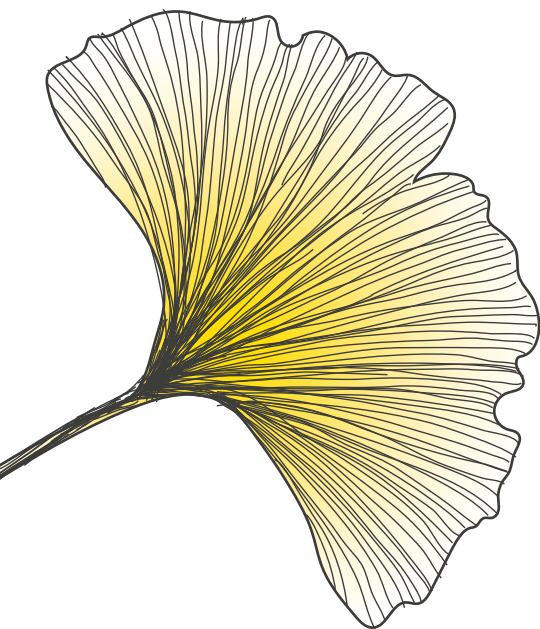
ENOTA ŽABICE
vrtec v stanovanjski
hiši blizu gozda

Del Vrtca Ciciban je do leta 2017 predstavljal tudi Vrtec Žabice v Žabji vasi. Delovati je začel kot Vzgojno varstvena družina in se kmalu razširil v samostojno enoto. V oddelku so bivali otroci prvega starostnega obdobja do treh let. Ker se je enota nahajala v stanovanjski hiši in so bili zunanji prostorski pogoji precej drugačni od klasičnega vrtca s pripadajočim igriščem z igrali, se je veliko dejavnosti preselilo v naravo. Le nekaj korakov stran smo se znašli v zavetju gozda, ki nas je vabil k raziskovanju in nam ponudil idealen poligon za otrokov celostni razvoj. Čeprav nismo bili gozdni vrtec, smo se z dejavnostmi močno približali gozdni pedagogiki. Okolje je spodbujalo razvoj vseh otrokovih čutov. Otroci so bili notranje motivirani in ob tem ustvarjalni. Narava je bila naša učiteljica. V vseh letnih časih in vremenskih razmerah smo izkoristili tudi bližnje travnike. Vrtec je bil močno vpet v vaško okolje, saj so nas sosedje vključili v dejavnosti na vrtovih, v sadovnjakih in kmetijah. Poizkušali smo zgodnje vrtno pridelke, pomagali pri kmečkih opravilih, spoznavali živali in tako krepili dobre sosedske odnose.

Zaradi majhnosti vrtca je sodelovanje s starši potekalo nekoliko drugače. Več je bilo priložnosti za vsakodnevno izmenjavo informacij. Vrtec je zaradi vseh svojih posebnosti imel pridih domačnosti. Otroci, vrtec in starši smo tvorili trikotnik, katerega »stranice« so bile prepletene in povezane. Dobri stiki s starši so bistveno pripomogli k dobremu počutju otrok in njihovem razvoju.

Nina Zbašnik, Ksenja Udovč

SPOMINI NA VRTEC

DELO Z BOLNIMI OTROKI TERJA VELIKO ODGOVORNOSTI

Sem Meta Kovačič, upokojena dobri dve leti. V vrtcu sem bila zaposlena polnih štirideset let.

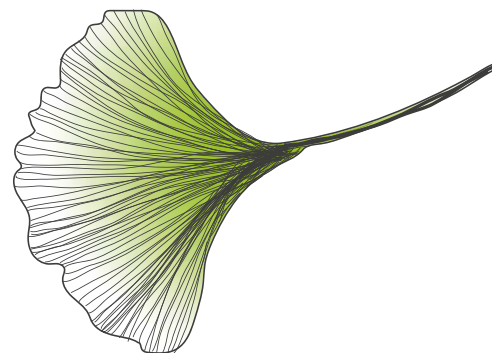
Svoje delo vidim kot zelo uspešno, saj sem vedno rada hodila v službo in lahko rečem, da sem si izbrala poklic, ki sem si ga želela že kot otrok. Moje mnenje je, da se dela z otroki ne da priučiti, opravljati ga je potrebno s predanostjo. V običajnem vrtcu sem bila zaposlena šestindvajset let, zadnjih štirinajst let pa v bolnišničnem vrtcu Palček. To je enota, kjer se delo močno razlikuje od dela v običajnem vrtcu. V bolnišničnem vrtcu mora biti prisotno zavedanje, da otrok ne pride zaradi potrebe po varstvu, ampak zaradi bolezni. Pri svojem delu sem prišla do spoznanja, da si moram kar se da hitro zapomniti otrokova imena. To sem si zadala kot izziv. Otroci se na oddelku ves čas menjavajo, prihajajo iz različnih koncev Slovenije, tudi iz tujine. Včasih se je v enem mesecu zamenjalo tudi preko dvesto otrok in še različnih starosti. Vedno jim je bilo všeč, da sem jih klicala po imenu, tako so dobili občutek, da jih že poznam. Trudila sem se, da sem pri malih bolnikih prepoznala prilagoditvene težave in jim poskušala odvrniti pozornost od bolezni, ter tako zmanjšati posledice hospitalizacije.

Otroke sem spodbujala z različnimi prijetnimi trenutki, ki so jih motivirali za različne igralne aktivnosti. Za otroka je bolnišnica zelo stresno okolje, kjer se je znašel proti svoji volji, zaradi bolezni. Glede na to da postaja bolnišnica vse bolj odprta in s tem prijaznejša, so lahko starši ves čas pri otroku. Le-ti pa so tudi zelo zaskrbljeni za svojega otroka, zato imajo zaradi tega težave in stiske. Veliko jim je pomenilo, da sem jim prisluhnila, se z njimi pogovarjala in jih tudi tolažila. Lahko rečem, da je delo z bolnimi otroki zelo odgovorno in v bolnišnici tudi velikokrat stresno.

V letih mojega delovanja sem navezala stik z mnogimi društvi in delovnimi organizacijami. Kot prvo bi omenila Društvo prijateljev mladine Mojca, to je društvo, ki nam je vedno stalo ob strani. Večkrat letno so nas obiskali in obdarili male bolnike ter poskrbeli,

da je Dedek Mraz vsako leto zašel tudi v bolnišnico. Nepozabno je bilo tudi sodelovanje z Društvom prostovoljk SKZŠ Novo mesto ter njihovo mentorico Mojco Simončič, z njimi smo izpeljali veliko ustvarjalnih delavnic. Knjižnica Mirana Jarca nam je dvakrat mesečno pripravljala čudovite pravljичne urice in predstave. V veliko čast si štejem tudi sodelovanje z Rdečimi noski. Z njimi sem bila od samega začetka delovanja na Otroškem oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto. To so bili tedenski obiski, ki so otroke vedno spravili v dobro voljo, to Rdeči noski znajo in lahko rečem, da so pravi balzam za male bolnike. Z njihovo pomočjo smo pod streho spravili tudi veliko raznih prireditev za otroke. Obiskovali so nas še mnogi drugi in verjamem, da so se ti prijetni dogodki globoko vtisnili v spomin bolnih otrok, tako kot so se v mojega. Še vedno velikokrat pomislim na male bolnike, včasih tudi kakšnega srečam v trgovini ali na ulici, pa se še vedno poznamo in malo poklepetamo, veseli, da smo zdravi. Takšna prisrčna srečanja mi dajo potrditev, da sem za dober vtis bolnišničnega bivanja zaslužna tudi jaz. Delati v enoti vrtca, ki deluje v bolnišnici, pomeni tudi tesno sodelovanje z zdravstvenim osebjem in dosledno upoštevanje njihovih navodil. Najbolj pomemben pa je občutek in zavedanje, da nekdo stoji za tvojim delom, te podpira, bodri in ti daje potrditev, da delaš dobro. Jaz sem imela to srečo in vedno sem s ponosom povedala, da sem zaposlena v vrtcu.

Meta Kovačič

SPOMINI NA PRAVLJIČNA LETA V ENOTI PALČICA

Bil je vroč avgustovski dan, leta 2012, ko me je pedagoška vodja Joca poklicala v svojo pisarno in me vprašala, ali bi hotela delati v Palčici in biti vodja v njej. Priznam, zelo malo sem vedela o tej enoti. Vedela sem, da je v centru mesta, da je v njej en oddelek otrok, starih od enega do treh let, in da so jo odprli februarja 2011.

Malo sem premišljevala in ji rekla, da niti ne vem, kje je ta vrtec. »Ni problema!« je rekla Joca, me posadila v svoj avto ... in sva šli. Kako sem bila presenečena, ko sem prvič zagledala prijetno rumeno hišico za veliko železno ograjo. Dvakrat sem pogledala, če se za visoko živo mejo ne skrivajo palčki. Tudi notranjost me je čisto prevzela. Kot v pravljici. Ko pa sva se odpravili po strmih stopnicah na podstrešje, je padla tudi moja odločitev, da želim tukaj delati.

In smo začele. Tri strokovne delavke, ki smo si dostikrat delile vse delo. Vsaka je prijela za vsako delo, če je bilo potrebno, pa naj si bo to izvajanje dejavnosti, delo v kuhinji ali pa čiščenje.

Po zajtrku smo se z otroki odpravile ven. Ob lepem vremenu smo šli na krajše ali daljše sprehode po mestu in raziskovanje malih stranskih ulic po starem delu mesta, ali pa smo jo mahnili na Glavni trg. Ljudje so nas začudeno spraševali, iz katerega vrtca smo, tako majhni, pa smo prišli tako daleč. Pa smo jim povedali, da smo čisto blizu. Tudi na tržnici so nas dobro poznali, v knjižnici smo bili redni obiskovalci, najlepši pa so bili sprehodi ob Krki in v Ragov log. Naš največji podvig je bil, ko smo se peš odpravili na železniško postajo v Kandiji, se z vlakom odpeljali v Trebnje, ob povratku izstopili iz vlaka v Bršljinu in šli peš čez Marof nazaj v Palčico. Nihče ni bil pretirano utrujen in nobenega otroka ni bilo potrebno nositi.

Tudi dvorišče pred hišo nam je nudilo veliko možnosti za igro. Na asfaltiranem delu je bila klančina, kjer so otroci pridobivali izkušnje vožnje s poganjalci. Na travnatem delu je stal velik tobogan in dva manjša pokrita peskovnika. Včasih pa smo se skupaj usedli na odejo, poslušali pravljice in se pogovarjali o

določeni temi. Bilo je zelo varno, saj so dvorišče zapirala velika železna vrata, ki smo jih odpirale z daljincem.

Kadar pa je bilo vreme slabo, smo se zaigrali v igralnici, ki je bila zelo razgibana v dveh nivojih in več prostorih.

Vsega lepega je enkrat konec. Tudi vrtec Palčica ga je dočakala. Postali smo predragi in sanitarna nas je čedalje pogostejše opozarjala na pomanjkljivosti. Padla je odločitev, da se konec junija 2016 vrtec Palčica zapre. S težkim srcem smo pospravljali še zadnje stvari zadnji dan v Palčici. Zadnjikrat sem pritisnila na daljinec in težka železna vrata so se hrupno zaprla. Vedela sem, da se je končalo eno lepo obdobje, mogoče celo najlepše, mojega službenega življenja.

Še dandanes mi je lepo, ko grem mimo visoke ograje in se spomnim vseh lepih dni za njo. Hvala ti, Palčica, da sem bila del tvoje zgodovine.

Alojzija Miklič

ZJUTRAJ JE DIŠALO PO BELI KAVI, DOPOLDNE PO SADNI KAŠI

Prvi spomini na vrtec sežejo v leto 1975, ko sem prišla na prakso v jaslični oddelek v vrtec na Ljubljanski cesti, sedanja enota Janko. Bila sem dijakinja srednje šole za medicinske sestre, otroške smeri. V jasličnih oddelkih so delale predvsem medicinske sestre otroške smeri, saj je veljalo, da tako majhni otroci potrebujejo predvsem nego in pestovanje. V oddelkih 2-3 let so bile vodje skupin varuhinje, ponekod medicinske sestre ali vzgojiteljice. Pomanjkanje vzgojiteljic s takrat petletno vzgojiteljsko šolo je bilo veliko, vrtci so se odpirali eden za drugim. Zelo so se mi vtisnili v spomin nežni dojenčki, ki so prišli v jasli tako majhni in nebogljeni. Ker je porodniški dopust trajal 8 mesecev, so bili varovanci, ki so prihajali v jaslične oddelke, stari 7 mesecev, nekateri pa še manj. Tudi moj najstarejši sin

je kasneje prišel v jasli star komaj 6, 5 mesecev. V jasličnih oddelkih je dišalo po ribji kremi, plenicah ... Zjutraj je dišalo po beli kavi, dopoldne po sadni kaši. Otroci so bili oblečeni v vrtčevska oblačila. Praktikantke smo skrbele, da je bilo vedno na voljo dovolj kompletov plenjic iz blaga s pasovi, da so bili otroci čisti, previti, namazani z ribjo kremo po ritki in obrazu, pa seveda potolaženi. Oddelki so bili lepo okrašeni z dekoracijami, ki so jih izdelale vzgojiteljice, nakvačkale ali spletle pa so tudi veliko igrač. Pralne igrače smo pogosto razkuževale praktikantke. Poudarek na higieni je bil zelo velik, še posebno v jasličnih oddelkih.

Vzdušje med zaposlenimi je bilo prijetno. Zelo pa je bilo čutili strah pred morebitnimi nenajavljenimi hospitacijami, ki so jih opravljale pedagoške vodje. V enote so se pripeljale s kombijem, ki je pripeljal zajtrk. Nikoli se ni natančno vedelo, katera vzgojiteljica bo hospitirana.

Po končani srednji šoli so se razmere naravnale tako, da sem dobila službo v vrtcu v Straži, leta 1979. Priznam, da sem bila službe vesela, hkrati pa sem čutila pomanjkanje pedagoške izobrazbe. Takrat smo se zaposlene dobivale po posameznih starostnih skupinah iz vseh novomeških enot in pisale smo trimesečne, mesečne in tedenske priprave. Ni mi bilo prav, da nisem vedela, kaj pomeni S, O, M. Kasneje sem ugotovila, da gre za smotre, kot smo takrat rekli ciljem, oblike in metode. Izmenjevali smo ideje in izkušnje. Takrat seveda ni bilo interneta. Priznam, da so bila ta sestajanja zelo koristna, še posebno za začetnice.

Ker nisem bila zadovoljna s svojo izobrazbo, sem se želela izšolati v pedagoški smeri. Vpisala sem se na takratno Pedagoško akademijo v Novem mestu in postala učiteljica razrednega pouka. S to izobrazbo smo lahko delali tudi v starostnih skupinah šest do sedemletnih otrok, v takratnih malih šolah. Delala sem v vrtcu Ragovska, sedanjem Cicibanu, v vrtcu Ločna, sedanjem Labodu, in ponovno v vrtcu Ciciban, kjer sem se tudi upokojila. Zadnja leta sem delala v starostnih skupinah dve do tri letnih otrok.

V vseh teh letih se je zgodilo veliko sprememb. Vedno je bilo

kaj novega. V oddelke prvega starostnega obdobja so prišle vzgojiteljice. Šola za varuhinje je postala štiriletna šola za vzgojiteljice. Vzgojiteljice so dobile višjo šolo, kasneje tudi visoko šolo z možnostjo nadaljevanja na magistrski stopnji. V oddelke so prihajali 11 mesečni dojenčki, saj se je podaljšal porodniški dopust. Sčasoma smo ukinili vrtčevska oblačila za dojenčke in tudi zamenjali plenice iz blaga za plenice za enkratno uporabo. Vse to so prinašali v vrtec starši. Nekdanje proslave ob 8. marcu in drugih praznikih so zamenjala popoldanska druženja in delavnice za starše. V skupinah se je povečala količina sadja za vse otroke. Sčasoma so otroci dobili tudi več pijače v obliki čajev in kasneje vode skozi ves dan. Prehrana je postala bolj zdrava in kakovostna. Normativi skupin so se nekoliko znižali. V skupinah sta delovali dve osebi, vzgojiteljica in pomočnica vzgojiteljice. Pred tem je bila v skupini le vzgojiteljica, ki si je delila pomočnico vzgojiteljice, varuhinjo, kot so se takrat imenovali, še z eno vzgojiteljico. Počasi so začeli prihajati tudi moški vzgojitelji. Pomanjkanja vzgojiteljic že dolgo ni bilo več. Male šole so v vrtcih ukinili in uvedli devetletko v osnovnih šolah. Odgovornost do dela v skupinah in do otrok je bila vseskozi velika in je samo še rasla. Načrtovanje priprav je postalo bolj stvar posameznic, oziroma tima v skupini. Začeli smo pisati na računalnik. Vse več idej smo lahko dobili na spletu.

Zelo velik pomen je imelo izobraževanje zaposlenih. Le to je bilo prisotno skozi vse moje delovno obdobje. Vsebine so bile iz vseh vzgojnih področij. Mnogo izobraževanj je bilo zelo kakovostnih. Vzgojiteljice smo nova znanja uvajale v vsakodnevno delo. Poskrbljeno je bilo tako za strokovno, kot tudi za osebno rast. Hvaležna sem, da sem imela to možnost. Seveda moram omeniti tudi Kurikulum za vrtce, ki je bil in je še vedno pomemben vodnik pri strokovnih pripravah na delo v vseh starostnih skupinah in za vsa vzgojna področja.

Seveda sem v vsem svojem delovnem obdobju imela v skupinah zelo veliko otrok. Skoraj vseh se še spomnim. Mnogih celo po imenih. Zadnja leta sem dobivala že otroke prvih otrok v moji karieri. Spominjam se zanimivih anekdot iz skupin in posameznih

otrok. Zavedala sem se, da nikoli ne znam dovolj in sem želela postati še boljša vzgojiteljica. Spoštovala sem otroke, v zavesti pa sem imela, da je vsak otrok poseben in da v vrtcu preživlja velik del edinega otroštva, ki ga ima v svojem življenju. V skupine so se začeli vključevati otroci s posebnimi potrebami, kar je terjalo dodatna znanja, izobraževanja in angažma vzgojiteljic. Zaposleni smo se znali povесeliti. Prirejali smo odlična silvestrovanja s humornim programom. Tudi druga praznovanja in srečanja zaposlenih so bila nadvse domiselna in vesela. Nekoč je delovala tudi lutkovna skupina vzgojiteljic, ki so igrale igrice po vseh enotah novomeških vrtcev. Takrat smo bili vsi vrtci združeni pod eno upravo. Kasneje smo formirali podobne aktivnosti znotraj enot. Sama sem bila vodja lutkovne skupine v enoti Ciciban.

Pred leti se je novomeški vrtec razdelil. Dobili smo Vrtec Ciciban in Vrtec Pedenjped. V štiridesetih letih se je zamenjalo šest ravnateljic. Kolektiv se je zelo pomladil. Moja generacija postopoma odhaja v pokoj. Tako je tudi naravno in prav. Otroci, ki sem jih imela zadnje leto pred upokojitvijo v skupini Račke, letos odhajajo v prvi razred.

Spominov je zares veliko, zelo so pestri, ni jih mogoče strniti kar tako v kratek članek. Naj samo povzamem, da sem se med svojimi sodelavkami in sodelavci dobro počutila, da sem imela rada otroke in delo v skupini, čeprav je bilo zahtevno, odgovorno, pogosto tudi izčrpavajoče. Bilo pa je tudi zanimivo, ustvarjalno in pogosto veselo. Vso delovno dobo sem preživela v vrtcu. Tako kot sem z veseljem nastopila službo, tako sem se tudi z veseljem upokojila. Prav je, da pridejo v kolektiv mladi z novo energijo in novimi znanji ter z odprtim srcem za otroke, ki prihajajo.

Vsak dan, razen ob koncu tedna, grem mimo mojega vrtca Ciciban na jutranjo telovadbo, ki jo imamo starejše krajanke in en gospod na igrišču ob vrtcu. Tako imam na nek način še vedno isto pot kot pred leti. Vesela sem vsake sodelavke, ki jo srečam, in vsaki želim le najboljše. Zelo cenim njihovo delo, saj ga dobro poznam. Tudi sedaj, ko sem upokojena, rada pridem v vrtec zaigrat kako lutkovno igrico in pa za pusta, ki je bil zame

vedno poseben dan, pridem na obisk kot maškara. Z radostjo se odzovem vsakemu povabilu.

Ko tako potujem po spominih, ugotavljam, da moja zaposlitev v vrtcu ni bilo le delo, pač pa način življenja, ki se nikoli ni povsem ločil na službo in dom. To delo je prežemalo mene povsod in vedno. Menim, da nisem edina. Zdaj, ko sem v pokoju in se družim z osebami iz različnih poklicev, vidim, da smo vrtčevski ljudje posebni, malo drugačni, bolj empatični, vedrejši, igrivi in morda dlje mladi v srcu. Hvaležna sem za vse svoje izkušnje, spomine, sodelavke in sodelavce, s katerimi sem se skozi delovno dobo srečevala, otroke in njihove starše. Skratka, hvaležna sem življenju. Želim pa, da bi bila predšolska vzgoja primerno cenjena, saj se nehote prikrade občutek, da temu ni tako. Vsem zaposlenim čestitam ob jubileju.

Slava Jenič

IGRAČE SO IZDELOVALE VZGOJITELJICE SAME

»Napiši nekaj spominov na vrtec v času, ko si ga ti obiskovala, tako dobrih kot slabih,« me je poprosila sodelavka, ki je vedela, da sem leta 1962 in 1963 obiskovala takratni edini vrtec na Ljubljanski cesti. Lahka naloga? Kje pa! Takrat sem mislila, da sta moja starša grozna, ker sta me iz prijetnega domačega varstva dala v vrtec, v množico otrok, mene – razvajenko. Spomnim se ... Figo se spomnim?! Saj je bilo prav lepo. Pozabila sem že na tisto malo izsiljevalskega joka, ko me je mami pripeljala in me kar tam pustila, saj je morala v službo. Čeprav sem se drla na vse pretege, bruhalo in se pretvarjala, da sem strašno bolna in da moram takoj domov.

Kot bi bilo danes, čeprav je minilo že 43 let, pa se spomnim tovarišice Marije, Ljube in Katice, ki so mi s svojo toplino in vztrajnostjo v kratkem času dokazale, da je v vrtcu lepo in se ves čas nekaj dogaja. Spomnim se velike igralnice v pritličju,

kjer so nam velikokrat za igro služili kar stoli, saj takrat še ni bilo tisoč in enega dobavitelja igrač. Igrače so izdelovale vzgojiteljice same. Joj, pa lutkovne predstave, v katerih je nastopal kužek, ki ga je čudovito zaigrala tovarišica Marija.

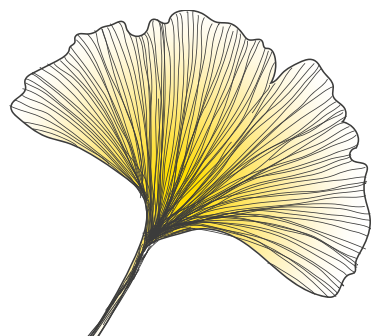
Živ je spomin na malice s kruhom in mešano marmelado iz pločevinaste kante v uti na dvorišču, kjer smo preživljali vse pomladne in poletne ure. Imeli smo barvaste mize nepravilnih oblik, na tleh pa pesek, in če si malo podrsal z nogo se je dvignil prah, ki smo ga imeli potem za »dodatek« k jedi.

Kot nekakšen obred pa je bil odhod domov. Posedli smo se na klopco, s katere se je videlo v dolino na pot, po kateri so, seveda peš, prihajali starši. Trikrat se je oglasil naš pevski zbor: »Maja domov, Maja domov, Maja domov!«

Imam kar nekaj fotografij, ki me spominjajo na delo in življenje v vrtcu, tudi na zaključne prireditve in druženja s starši. Vedno jih rada pogledam in tako mi ostaja živ spomin na leta, sedaj vem, brezskrbnega otroštva, ki sem jih preživela v vrtcu.

Mogoče sem se že takrat odločila, naj se zgodovina ponovi in sem tudi sama otrokom približala bivanje v vrtcu kot nekaj, kar ti vedno ostane v spominu, in čez toliko let tudi sama postala tovarišica, čeprav danes samo Alenka. Časi se spreminjajo, ideja vrtca pa ostaja: Otroci naj hodijo v vrtec zato, ker jim je tam lepo, in ne zato, ker morajo.

Alenka Kočevar

MOJE DELO V VRTCU

Že kot mlada deklica sem si vedno želela delati v vrtcu. Ta želja se mi je izpolnila leta 1978, takrat sem bila stara 21. let. Moja poklicna pot se je začela v vrtcu Kandija na takrat imenovani Kristanovi ulici.

Vrtec je bil prijazen, topel, domač. V notranjosti vrtca so bile tri igralnice, ki smo jih imenovali: velčkova, sredinčkova in malčkova. V velčkovi igralnici so se otroci zbirali in odhajali domov. Umivalnica je imela tri umivalnike za otroke, eden je bil za osebje. Bila sta dva wc-ja, za otroke in eden za osebje. Kuhinja se je nahajal v kleti. Če si hotel do nje, si moral prehoditi kar nekaj stopnic. Takrat so v vrtcu delali: vodja vrtca Silva Zupančič, Majda Kušer, Vladimira Luh, varuhinja (zdaj že pokojna) je bila Pepca Kovačič, kasneje pa še jaz. Ravnateljica je bila gospa Kristina Plut. Vrtec se je odpiral ob 5.15 in je deloval do 16h. Vzgojiteljice so delale do 13h ali ena do 14.30. Varuhinji sva se menjavali, en teden 5.15, drugi do 16h-. Varuhinji sva pomivali posodo po zajtrku in kosilu. Tista, ki je delal do 16h, je oddajala otroke.

Velčki ter sredinčki so spali v velčkovi igralnici, otrok je bilo več kot 40 skupaj. Ležalniki so bili težki, zelo masivni. Bili so spravljeni v drugem, manjšem prostoru, ki naj bi služil kot naša zbornica. Vsakodnevno smo po kosilu premikale mize, stole, da smo lahko pripravile ležalnike za spanje. Kosilo so nam takrat kuhali na Gostišču. Težke kante smo nosile do garderobe in tam smo delile hrano za igralnice. Imeli smo srebrni voziček, vendar ni bil tako uporaben, ker so bile do garderobe stopničke. Umazano posodo sva varuški nosili v plastičnih škafih, seveda po stopnicah. Ker nismo imeli telovadnice niti igral na igrišču, smo hodili na sprehode v Ragov log, Marof, na Loko. To je bilo skoraj vsakodnevno. Otrok smo imeli veliko, bila jih je večina iz blokov, tako da so se dobro poznali in se družili tudi po vrtcu.

Ko sem začela delati, sem dobila velčkovo skupino. Bili so zelo živahni. Vseh se jih spomnim in jih srečujem: Heleno, Matjaža, Gogija, Dušana, Zmaga ... Bili smo kot ena družina. Vendar so

bili pogoji za delo slabi. Bila sem v tistem času vse: čistilka, kuharica, varuhinja in tovarišica. Kljub vsemu težkemu delu je bilo lepo. Kasneje sem prosila za premestitev. Šla sem v vrtec Labod. O, takoj sem čutila razliko: vse novo, nič več nisem nosila posode po stopnicah gor in dol tako kot v vrtcu Kandija. Imeli smo dvigalo, delo je bilo lažje. Ni bilo vsakodnevnega pomivanja posode po zajtrku, kosilu. Po novem smo dobile naziv pomočnica vzgojiteljice. Delati samo v eni skupini otrok v tandemu je bil užitek. Z vzgojiteljico sva skupaj načrtovali in izvajali zastavljene cilje kot je narekoval kurikulum. V vrtec sem rada hodila, se učila, igrala, se razdajala, uživala sem v tem. Deležna sem bila pohval s strani otrok, staršev, vzgojiteljice, s katero sem delala. Lepo mi je bilo delati z njo. Srčno upam, da bom še naprej deležna njihovih pozdravov ter srečanj. Lepo je slišati iz ust nekdanjih varovancev vrtca: »Veš, bila si res dobra, lepo je bilo v vrtcu.« Sedaj sem upokojenka, rada spremljam dogodke in vse, kar je povezano z vrtci in otroki. Če bi še enkrat se odločala, bi si izbrala enak poklic. Bila so čudovita leta. Zato se zahvaljujem tebi vrtec, moja Kandija (Kekec) in tebi Labod. Hvala ravnateljicam, ki so pridno upravljale z vrtci: gospe Kristini, Marjani, Olgi, Metodi, Majdi, Jožici. Čisto vse so super. Hvaležna sem, da so mene in vse nas tako lepo vodile. Srečno in še na mnoga leta. Misel za zaključek: Pijača, ki se je nikoli ne naveličaš, je voda. Sadež, ki se ga nikoli ne naveličaš, je otrok. (Hafner)

Mira Poklač

EN VRTEC, DVE GENERACIJI

Kako čas hitro beži. To sem še posebej občutila na prvi vrtčevski dan svojega sina. Zdelo se mi je, kot da še ni bilo dolgo nazaj, ko sem sama stopila skozi velika vrata v igralnico.

Moji prvi spomini so povezani z vrtcem. Prav živo se spomnim določenih pogovorov v kotičku, kjer smo male gospodinje pripravljale kosilo za dojenčke. Nikoli ne bom pozabila okusa stepenega masla z medom, ki je ostal moj najljubši zajtrk, a se ga doma ne da narediti tako dobrega, in ga razen v vrtcu nikjer več ne najdem. Spomnim se, kako ponosna sem bila, ko sem prišla v »malo šolo«, in se mi je zdelo, da smo »veliki« čisto na svojem koncu vrtca, v svojem velikem svetu. Spomnim se tudi objemov in tolažbe vzgojiteljic, ki so poskrbele, da ni bilo preveč hudo, če je prišlo do kake nesreče ali pa prepira. Z nekaterimi sovrstniki smo stkali prijateljske vezi, ki trajajo do danes.

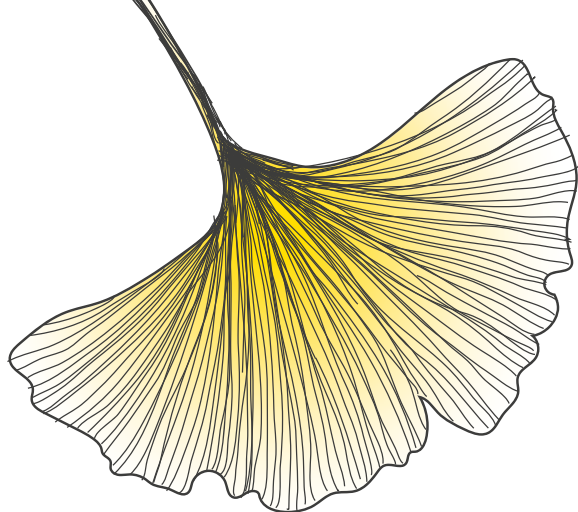
Ko se z današnjimi očmi ozrem nazaj, vidim, koliko se je vrtec v tem času razvil. Novi prostori, terase ter še bolj opremljeno igrišče, kot se ga jaz spomnim, je samo zunanji videz. Veliko je sprememb v pristopu vzgojiteljev in njihovi vlogi, ne samo varuha otrok, temveč pomembnega člana na izobraževalni poti otroka. Tudi pričakovanja nas staršev do vrtca so se spremenila in postala veliko bolj zahtevna. V vsem tem »naš« vrtec dobro krmari in skrbi za dobrobit naših Cicibanov.

Še malo in bosta lahko moja otroka pisala podobne prispevke. Do takrat pa se bosta imela še priložnost posladkati z najboljšim zajtrkom ter raziskovati kotičke igrišča, na katerem sem tudi sama preživljala brezskrbne dni.

Hvala vsem, ki ste skrbeli za nas in ki sedaj skrbite za naše otroke.

Nina Čosić

**PREJELI
SMO ...**

Zahvala

Lahko rečem, da sem svojega sina z grenkim priokusom dala pri 11-tih mesecih v vrtec, saj je hud alergik na 3 osnovne alergene (mleko, jajca, pšenica), poleg tega pa niti hodil še ni, obenem pa je bil lahko sprejet le v izmenski vrtec, kjer drugje ni bilo prostora.

Danes, točno po enem mesecu njegovega obiskovanja vrtca, pa lahko povem, da sem izredno zadovoljna in vesela, da se je tako lepo navadil vzgojiteljic Damjane in Valerije v skupini Muče.

Izredno pohvalo želim sporočiti vašim kuharicam, ki tako previdno in z vso skrbnostjo omogočijo, da moj Bine prejema prilagojeno prehrano. Ravno prejšnji teden sem dobila njegov jedilnik, ki me je zares presenetil. Kuharice vse skrbno zapišejo, poleg pa vidim, da se zares trudijo, da bi njemu in meni kot staršu ugodile po najboljših močeh. Ena izmed kuharic me je tudi klicala in povedala, kako in kaj je glede prehrane, in mi ponudila dosegljivost za kakršnokoli vprašanje v zvezi s prehrano.

Naj omenim tudi gospo Olgo, ki skrbi za prehrano v vašem vrtcu. Tudi z njo sem navezala izredno lep kontakt, obenem pa mi je namenila čas, da sva se pogovorili o pomembnih stvareh prehrane, ki zadevajo vrtec.

Vzgojiteljici Damjana in Valerija pa sta res vredni vsake pohvale. Vzgojiteljica Damjana naju je že ob prvem srečanju izredno lepo sprejela, tudi z njo sva navezali dober stik, obenem pa mi je v veliki meri dala v vednost, da bo Bine v dobrih rokah v času moje in partnerjeve službe. Ker imamo podjetje, je včasih res pestro.

Ob vsakem prihodu v vrtec se Bine vsak dan znova veseli, kar mi daje veliko motivacije in je znak, da grem lahko brez skrbi v službo. Z veseljem obiskuje vrtec, poje vse obroke, vesela pa sem, da se rad pri nji tudi pocrklja.

Zares sem zadovoljna z delom delavcev, obenem pa sem mnjenja, če bi bilo povsod tako lepo poskrbljeno, kot je tukaj, bi bilo veliko več zadovoljnih staršev in otrok tudi v drugih vrtcih.

Barbara Plut

JUNI 2011

ljuba Diana!

»Potresen kot polje« je primer, ki jo pogosto
slušimo, a za skupino Polčki je to vse prej
kot ustrezna primerjava. Polčki, kot so naši
in vaši letošnji Polčki doživeli leto, najbrž
ne bodo nikoli več. Radi bi se vam zahvalili,
ker ste jih naučili toliko novega, jih vodili
na izlete, v naravo, na prireditve, ker ste
z njimi ustvarjali, peli, plesovali, rojstne
dneve - težko bi našli vse, kar se je dogajalo
v tem letu. Gotovo so bili Polčki vedrati
tudi naporni, a upamo, da boste te dni
pozabili in v spominu ohranili lepe trenutke.
Mi bomo te trenutke tudi ob gledanju številnih
fotografij lahko podživiljali vedno znova.
Veseli smo, da smo to leto preživeli z vami!
Hvala za vse - stari in vaši Polčki:

AJDA
ANA
ANŽE
DAVID
DORIS
ELA
ENJA
GAJ
JAKOB
LINA
MARKO
NIK O.
NIK R.
OLIVER
PIKA
TAI TRISTAN
VERONIKA
ŽIGA

Zahvala

...majhno živi v mali šoli.

A male glave rastejo vneto, prerastejo z letom male rokave, male težave, male besede, male stezice, male razrede, tovarišice in mala šola kot lonec počí. Tedaj je majhnega konec. In napočí veliko.

(Tone Pavček)

Spoštovani,

tudi za nas bo čez tri dni majhnega konec in bo napočilo veliko - šola. Najmlajša hči namreč zapušča vrtec in bo septembra prvič prestopila šolski prag.

Vrtec Ciciban, enoto Kekec so obiskovali vsi trije najini otroci. Hvaležna sva za vzgojiteljico Ireno in njeno čutno ostrino, za Kristjo in njeno športno navdahnjenost in angažma, za Matejo in njeno preprostost, za Zvonko, ki je polnila otroške duše z glasbo, za Renato, ki je vsakodnevno delila nasmeh in prijazne besede ter za Janjo, ki je naše otroke varno oddala v naročje. Iskrena HVALA!

Želiva vam še veliko ustvarjalnih uric in novih podvigov z malimi nadobudneži.

Lep pozdrav,

Petra in Mirjan Nograšek

